

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ
РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКИ ТА
ПОДАТКОВА СИСТЕМА» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 07
«УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ
072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ
ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

Електронний ресурс

Харків – 2024

УДК 336.22(072)

М 54

Рецензенти:

М. М. Чеховська – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки Національної академії СБУ;

Л. В. Тешева – професор, доктор економічних наук, професор закладу вищої освіти кафедри економіки та менеджменту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 7 від 16 квітня 2024 року)

М 54 **Методичні** рекомендації до проведення практичних занять та виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Податки та податкова система» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» [Електронний ресурс] / уклад. Т. В. Стеценко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – (PDF 60 с.)

Методичні рекомендації складено для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. У методичних рекомендаціях подано навчальні, методичні та довідкові матеріали, необхідні для самостійної роботи, визначено зміст завдань, вимоги щодо оформлення, порядку їх представлення та оцінювання.

Методичні рекомендації можуть бути застосовані у навчальному процесі з дисциплін, тематика яких пов'язана з актуальними проблемами податкових систем та розрахунками податкових зобов'язань.

УДК 336.22(072)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024

© Стеценко Т. В., уклад., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ.....	7
Практичне заняття 1. Сутність і види податків	7
Практичне заняття 2. Організація податкової системи	7
Практичне заняття 3. Розрахунок штрафних санкцій, відстрочення та розстрочення податкового боргу	10
Практичне заняття 4. Розрахунок податку на додану вартість	17
Практичне заняття 5. Розрахунок акцизного податку	20
Практичне заняття 6. Розрахунок мита	22
Практичне заняття 7. Розрахунок податку на прибуток підприємств	23
Практичне заняття 8. Розрахунок податку на доходи фізичних осіб	27
Практичне заняття 9. Розрахунок рентної плати	29
Практичне заняття 10. Розрахунок податку на майно та екологічного податку	33
Практичне заняття 11. Визначення податкового зобов'язання з єдиного податку	34
РОЗДІЛ 2. КОНТРОЛЬНА РОБОТА	35
СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ.....	47
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	48
ДОДАТКИ	50

ВСТУП

Методичні рекомендації складено на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Відповідно до навчальної програми, метою викладання навчальної дисципліни «Податки та податкова система» є вивчення фінансових відносин, пов'язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості національного продукту у вигляді податків з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів.

Навчальна дисципліна «Податки та податкова система» передбачає формування у здобувачів вищої освіти комплексу практичних навичок:

- опанування необхідною термінологією в сфері оподаткування;
- орієнтування у податковому законодавстві;
- вміння розрахувати податкове зобов'язання;
- вміння заповнювати податкову звітність;
- вміння визначати фінансові санкції внаслідок податкових правопорушень;
- оволодіння пошуково-дослідницьким інструментарієм для оцінки ефективності функціонування податкової системи та реалізації податкової політики.

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні досягти наступних результатів навчання:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові предметні) компетентності:

ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

ФК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

ФК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

ФК 12. Здатність приймати професійні рішення в умовах невизначеності.

Програмні результати навчання:

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення

інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Структурно методичні рекомендації сформовані з двох частин: в першій частині даються методичні пояснення до практичних робіт із вирішенням типових задач; в другій частині наводяться рекомендації до виконання контрольної роботи, що виконується під час самостійної роботи.

РОЗДІЛ 1 ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття 1. Сутність і види податків

Зміст заняття: закріплення основної термінології у сфері оподаткування.

Форма проведення заняття: бліц-опитування здобувачів вищої освіти щодо виявлення рівня закріплення основної термінології.

Перелік термінів:

Податок. Збір. Фіскальна функція податків. Регулююча функція податків. Контрольна функція податків. Податкова система. Загальнодержавні податки і збори. Місцеві податки і збори. Прямі податки. Непрямі податки. Прогресивні податки (ставки). Регресивні податки (ставки). Пропорційні податки (ставки).

Податковий обов'язок. Платник податку. Податковий агент. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Одиниця бази оподаткування. Ставка податку. Базова (основна) ставка податку. Гранична ставка податку. Абсолютна (специфічна) ставка податку. Відносна (адвалорна) ставка податку. Порядок обчислення податку. Податковий період. Строк та порядок сплати податку. Податкова пільга.

Принципи оподаткування: загальність оподаткування; рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації; невідворотність настання визначеної законом відповідальності; презумпція правомірності рішень платника податку; фіскальна достатність; соціальна справедливість; економічність оподаткування; нейтральність оподаткування; стабільність; рівномірність та зручність сплати; єдиний підхід до встановлення податків та зборів.

Адміністрування податків, зборів, митних платежів. Облік платників податків. Облік податкових платежів. Способи сплати податків: кадастровий, біля джерела, авансовий, кінцевий за результатом, при витрачанні доходів, при використанні майна. Податкове зобов'язання. Грошове зобов'язання платника податків. Податковий борг. Податкове повідомлення-рішення. Податкова вимога. Узгоджене податкове/грошове зобов'язання. Податковий контроль. Податкові перевірки. Попередній податковий контроль. Поточний податковий контроль. Наступний податковий контроль. Документальний податковий контроль. Фактичний податковий контроль. Податкова декларація. Індивідуальна податкова консультація. Узагальнююча податкова консультація.

Практичне заняття 2. Організація податкової системи

Зміст заняття: ознайомлення з особливостями податкової системи України

Методичні рекомендації

1. Базові показники оцінки ефективності податкової політики.

Податковий коефіцієнт (податковий тягар, податкове навантаження) є відношенням розміру податкових вилучень до первісного фінансового потоку, що передувало процесу вилучення.

Номінальна ставка – встановлений законом розмір податку, що підлягає сплаті з кожної одиниці оподаткування.

Ефективна ставка – співвідношення суми сплаченого податку до фактичної суми оподаткованого доходу платника податку.

При визначенні податкового навантаження на макrorівні за методом податкових коефіцієнтів використовуються такі варіанти його розрахунку:

1) враховується частина ВВП, що перерозподіляється лише через податкові надходження Зведеного бюджету.

$$\text{ПН} = \text{ФПН} * 100 \% / \text{ВВП},$$

де ФПН – фактичні податкові надходження;

ВВП – валовий внутрішній продукт.

2) враховується частина ВВП, що перерозподіляється не лише через податкові надходження Зведеного бюджету, а й за рахунок внесків до позабюджетних фондів. Тобто, податкове навантаження на рівні держави слід розраховувати за такою формулою:

$$\text{ПН} = (\text{ФПН} + \text{ВПФ}) * 100 \% / \text{ВВП},$$

де ВПФ – внески до позабюджетних фондів.

Можна визначити податковий тягар по окремим податкам, використовуючи ефективну ставку податку та коефіцієнт продуктивності податку, що розраховується як відношення ефективної ставки до стандартної ставки.

Так, ефективна ставка податку на прибуток (ЕСпп) визначається за формулою:

$$\text{ЕСпп} = \text{ПП} * 100 \% / \text{ФР},$$

де ПП – загальна сума сплаченого податку на прибуток;

ФР – фінансовий результат до оподаткування.

Ефективна ставка податку на додану вартість (ЕСпдв) розраховується за формулою:

$$\text{ЕСпдв} = \text{ПДВ} * 100 \% / \text{КСВ},$$

де ПДВ – загальна сума сплаченого податку на додану вартість;

КСВ – сума кінцевих споживчих витрат домогосподарств.

Ефективна ставка податку на доходи фізичних осіб (ЕСпдфо)

розраховується за формулою:

$$E_{\text{спдфо}} = \text{ПДФО} * 100 \% / \text{ОДФО},$$

де ПДФО – загальна сума сплаченого податку на доходи фізичних осіб;
ОДФО – сума оподатковуваних доходів фізичних осіб.

Коефіцієнт еластичності податку (e) – це відношення відносної автоматичної зміни обсягів його надходжень до відносної зміни бази оподаткування за незмінних умов у податковій системі тобто виключаючи наслідки дискреційних податкових змін).

Як базу оподаткування іноді використовують показник зміни ВВП. У такому разі коефіцієнт еластичності податку за ВВП розраховуватиметься так:

$$e = \frac{\Delta T_a / T_a}{\Delta GDP / GDP},$$

де e – коефіцієнт еластичності податку за ВВП; ΔT_a – зміни в автоматних надходженнях від податку за незмінної податкової системи; T_a – автоматичні надходження від податку за незмінної податкової системи; $\Delta T_a / T_a$ – відносна зміна автоматичних надходжень від податку за незмінної податкової системи; ΔGDP – зміни у ВВП за певний період; $\Delta GDP / GDP$ – відносна зміна ВВП за певний період.

Типові задачі

Завдання 1. На підставі наявних економічних даних необхідно розрахувати податкове навантаження в країні, ефективну ставку податку на доходи фізичних осіб та еластичність податкових надходжень.

ВВП у 2020 році – 4194102 млн грн, у 2021 році – 5459574 млн грн.

Податкові надходження у 2020 році склали 851115,64 млн грн, а у 2021 році – 1453804,08 млн грн. Надходження єдиного соціального внеску були зафіксовані у сумі 294381,43 та 349039,072 млн грн відповідно.

До Зведеного бюджету України надійшло податку на доходи фізичних осіб у 2020 році 295 107 млн грн, а у 2021 році – 349 785 млн грн. В той же час сума оподатковуваних доходів фізичних осіб склала 2 677 614 та 3 283 812 млн грн відповідно.

Рішення:

$$\text{ПН} = 1453804,08 * 100 \% / 5459574 = 26,63\%$$

$$\text{ПН} = (1453804,08 + 349039,072) * 100 \% / 5459574 = 33,02\%$$

$$E_{\text{спдфо}} = 349 785 * 100 \% / 3 283 812 = 10,65\%$$

$$e = \frac{(1453804,08 - 851115,64)/1453804,08}{(5459574 - 4194102)/5459574} = 1,79$$

Практичне заняття 3. Розрахунок штрафних санкцій, відстрочення та розстрочення податкового боргу

Зміст заняття: розрахунок пені, штрафів за порушення податкового законодавства, плати за відстрочення та розстрочення податкового боргу/грошового зобов'язання.

Методичні рекомендації

Пеня

Нарахування пені розпочинається:

1) при нарахуванні контролюючим органом податкового зобов'язання у встановлених Кодексом випадках, не пов'язаних з проведенням перевірки, або при нарахуванні контролюючим органом грошового зобов'язання, визначеного за результатами перевірки, – починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати платником податків такого зобов'язання, визначеного в податковому повідомленні-рішенні згідно із Кодексом;

2) при нарахуванні контролюючим органом за результатами перевірки податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, у разі виявлення його заниження – на суму такого заниження, починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати платником податків цього зобов'язання за відповідний податковий (звітний) період, щодо якого виявлено заниження, та за весь період заниження (у тому числі за період адміністративного та/або судового оскарження);

3) при нарахуванні суми грошового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, у тому числі у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податків помилок, – після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання.

На суми грошового зобов'язання, визначеного пунктами 1) та 2) (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), та в інших випадках визначення пені відповідно до вимог Кодексу, коли її розмір не встановлений, нараховується пеня за кожний календарний день прострочення сплати грошового зобов'язання, включаючи день погашення, з розрахунку 120 % річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

На суми грошового зобов'язання, визначеного пунктом 3) (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), нараховується пеня за кожний календарний день прострочення у його сплаті, починаючи з

91 календарного дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, із розрахунку 100 % відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

Сума пені розраховується за наступною формулою:

$$П = \frac{ПЗ \times К_{днів} \times УНБУ \times (1 \text{ або } 1,2),}{R \times 100}$$

де П – сума пені, що нараховується на суму заниження податкового зобов'язання або несплаченого грошового зобов'язання (завжди округлюється до другого знаку після коми);

ПЗ – фактично занижена сума податкового зобов'язання або сума несплаченого грошового зобов'язання;

К_{днів} – кількість днів заниження/несплати;

УНБУ – облікова ставка Національного банку України, діюча на кожний день прострочення сплати, %;

1 або 1,2 – коефіцієнт, що дає змогу розрахувати 100 або 120 % річних УНБУ;

R – кількість днів у календарному році.

Облікова ставка Національного банку України

Період	% річних
2024 рік	
з 26.01	15,0
2023 рік	
з 15.12	15,0
з 27.10	16,0
з 15.09	20,0
з 28.07	22,0
з 16.06	25,0
з 28.04	25,0
з 17.03	25,0
з 27.01	25,0
2022 рік	
з 09.12	25,0
з 21.10	25,0
з 09.09	25,0
з 22.07	25,0
з 03.06	25,0
з 04.03	10,0
з 21.01	10,0
2021 рік	
з 10.12	9,0
з 22.10	8,5
з 10.09	8,5
з 23.07	8,0
з 18.06	7,5
з 16.04	7,5

з 05.03	6,5
з 22.01	6,0
2020 рік	
з 11.12	6,0
з 23.10	6,0
з 04.09	6,0
з 24.07	6,0
з 12.06	6,0
з 24.04	8,0
з 13.03	10,0
з 31.01	11,0
2019 рік	
з 13.12	13,5
з 25.10	15,5
з 06.09	16,5
з 19.07	17,0
з 07.06	17,5
з 26.04	17,5
з 15.03	18,0
з 01.02	18,0
2018 рік	
з 14.12	18,0
з 26.10	18,0
з 07.09	18,0
з 13.07	17,5
з 25.05	17,0
з 13.04	17,0
з 02.03	17,0
з 26.01	16,0

Штрафи

Основні штрафні санкції:

1. Стаття 120. Неподання або несвоєчасне подання податкової звітності або невиконання вимог щодо внесення змін до податкової звітності

Неподання або несвоєчасне подання платником податків або іншими особами, зобов'язаними нараховувати і сплачувати податки та збори, платежі, контроль за сплатою яких покладено на контролюючі органи, податкових декларацій (розрахунків), а також іншої звітності, обов'язок подання якої до контролюючих органів передбачено цим Кодексом:

– тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 340 гривень, за кожне таке неподання або несвоєчасне подання.

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке порушення:

– тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень за кожне таке неподання або несвоєчасне подання.

2. Стаття 123. Штрафні (фінансові) санкції (штрафи) у разі визначення контролюючим органом суми податкового зобов'язання

У разі якщо контролюючий орган самостійно визначає суму податкового зобов'язання, зменшення суми бюджетного відшкодування та/або від'ємного

значення суми податку на додану вартість платника податків на підставах, визначених підпунктами Податковим Кодексом:

- тягне за собою накладення на платника податків штрафу в розмірі 25% суми визначеного податкового зобов'язання, завищеної суми бюджетного відшкодування.

При повторному протягом 1095 днів визначенні контролюючим органом суми податкового зобов'язання з цього податку, зменшення суми бюджетного відшкодування:

- тягне за собою накладення на платника податків штрафу у розмірі 50 % суми нарахованого податкового зобов'язання, завищеної суми бюджетного відшкодування.

3. Стаття 124. Порушення правил сплати (перерахування) грошового зобов'язання

У разі якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання (крім грошового зобов'язання у вигляді штрафних (фінансових) санкцій, а також пені) протягом строків, визначених Кодексом, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу в таких розмірах:

- при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 5 % погашеної суми податкового боргу;

- при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 10 % погашеної суми податкового боргу.

4. Стаття 50. Внесення змін до податкової звітності

Платник податків, який самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, зобов'язаний:

а) або надіслати уточнюючий розрахунок і сплатити суму недоплати та штраф у розмірі 3 % від такої суми до подання такого уточнюючого розрахунку;

б) або відобразити суму недоплати у складі декларації з цього податку, що подається за податковий період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання, збільшену на суму штрафу у розмірі 5 % від такої суми, з відповідним збільшенням загальної суми грошового зобов'язання з цього податку.

Розстрочення та відстрочення

Розстроченням, відстроченням грошових зобов'язань або податкового боргу є перенесення строків сплати платником податків його грошових зобов'язань або податкового боргу під проценти, розмір яких дорівнює розміру 120 % річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день прийняття контролюючим органом рішення про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу.

Якщо до складу розстроченої (відстроченої) суми входить пеня, то для розрахунку процентів береться сума за вирахуванням суми пені.

Підставою для розстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу

платника податків є надання ним достатніх доказів існування обставин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу такого платника податків, а також економічного обґрунтування, яке свідчить про можливість погашення грошових зобов'язань та податкового боргу та/або збільшення податкових надходжень до відповідного бюджету внаслідок застосування режиму розстрочення, протягом якого відбудуться зміни політики управління виробництвом чи збутом такого платника податків.

Підставою для відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків є надання ним доказів, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, що свідчать про наявність дії обставин непереборної сили, що призвели до загрози виникнення або накопичення податкового боргу такого платника податків, а також економічного обґрунтування, яке свідчить про можливість погашення грошових зобов'язань або податкового боргу та/або збільшення податкових надходжень до відповідного бюджету внаслідок застосування режиму відстрочення, протягом якого відбудуться зміни політики управління виробництвом чи збутом такого платника податків.

Розстрочені суми грошових зобов'язань або податкового боргу погашаються рівними частками починаючи з місяця, що настає за тим місяцем, у якому прийнято рішення про надання такого розстрочення.

Відстрочені суми грошових зобов'язань або податкового боргу погашаються рівними частками починаючи з будь-якого місяця, визначеного відповідним контролюючим органом чи відповідним органом місцевого самоврядування, але не пізніше закінчення 12 календарних місяців з дня виникнення такого грошового зобов'язання або податкового боргу, або одноразово у повному обсязі.

Податковий період / подія	Строк подачі податкової звітності	Строк сплати податкового/грошового зобов'язання
Місяць	протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця	<u>протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого Кодексом для подання податкової декларації, або з моменту отримання податкового повідомлення-рішення</u>
Квартал, півроку	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя)	
Рік	протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року	
Податковий орган надав податкове повідомлення-рішення		

Типові задачі

Завдання 1. Необхідно розрахувати суму пені.

Вихідні дані:

До декларації з ПДВ за листопад 2019 р. була помилково двічі включена до податкового кредиту податкова накладна на суму ПДВ 7000 грн. Помилка була виявлена самостійно платником податку 21 травня 2020 р. та виправлена через подання уточнюючого розрахунку. Сплатити штраф та донараховане податкове зобов'язання ми плануємо 22 травня.

Рішення:

$$\text{Штраф ст.50} = 7000 * 3\%/100\% = 210 \text{ грн}$$

Звітний період	Податковий місяць
Граничний термін подання декларації	20.12.2019 року включно
Граничний термін сплати	30.12.2019 року включно
Граничний термін пільгового періоду (90 днів)	Початок 31.12.2019 – закінчення 29.03.2020 включно
Нарахування пені	30.03.2020 – 21.05.2020

Інтервал	Актуальна обліка ставка НБУ, %	Кількість днів в інтервалі, днів
30.03.2020 – 23.04.2020	10,0	25
24.04.2020 - 21.05.2020	8,0	28

$$П = \frac{7210 \times 25 \times 10 \times 1 + 7210 \times 28 \times 8 \times 1}{366 \times 100} = 93,38 \text{ грн}$$

Завдання 2. Необхідно визначити характер порушень, допущених підприємством, вказати які види штрафних (фінансових) санкцій мають бути застосовані до підприємства контролюючим органом та їх розмір.

Вихідні дані:

Підприємство 20.05.2018 подало до державної податкової інспекції декларацію з екологічного податку за I квартал року. Задеклароване податкове зобов'язання в сумі 32000 грн сплачене до бюджету 30.05.2018. Під час документальної перевірки підприємства у лютому 2019 року працівниками ДПІ виявлено заниження суми податку що підлягає сплаті до бюджету у розмірі 7000 грн (граничний термін сплати – 01.03.2019). Суму, вказану у повідомленні-рішенні, платник сплатив на 10 днів пізніше.

Рішення:

Період	Нормативне значення	Фактичне значення
Звітний період	квартал	
Граничний термін подання декларації	10.05.2018 р. включно	20.05.2018 р.
Граничний термін сплати	20.05.2018 р.	30.05.2018

	включно	
Граничний термін сплати (повідомлення-рішення)	01.03.2019	11.03.2019
Граничний термін пільгового періоду (90 днів)	Не буде	
Нарахування пені	21.05.2018	10.03.2019

Інтервал	Актуальна обліка ставка НБУ, %	Кількість днів в інтервалі, днів
21.05.2018 – 12.07.2018	17,0	53
13.07.2018 – 06.09.2018	17,5	56
07.09.2018 - 10.03.2019	18,0	185

$$P_{ПЗ} = \frac{7000 * (53 * 17,0 + 56 * 17,5 + 185 * 18,0) * 1,2}{365 * 100} = 1199,24 \text{ грн}$$

$$P_{Ш} = \frac{1750 * 10 * 18,0 * 1,2}{365 * 100} = 10,36 \text{ грн}$$

Штрафи:

- 1) ст.120 – невчасне подання декларації – 340 грн;
- 2) ст. 124 – невчасна сплата = 5%/100% * 32000 = 1600 грн;
- 3) ст. 123 – визначення ПЗ контролюючим органом = 25%/100% * 7000 = 1750 грн;
- 4) ст. 124 – невчасна сплата = 5%/100% * 7000 = 350 грн.

Завдання 3. Необхідно розрахувати проценти за фактичний термін користування розстроченням.

Вихідні дані:

Відповідно до рішення від 28.02.19 року платнику розстрочено податковий борг на загальну суму 15000 грн, в т. ч.

- податку на прибуток – 10000 грн,
- штрафних санкцій – 3000 грн,
- пені – 2000 грн.

Термін дії розстрочення з 01.03.19 до 02.06.19.

За період з початку дії розстрочення до дати підписання договору, платник податків частково погасив податковий борг зі сплати податку на прибуток в сумі 1000 грн. На день укладання договору про розстрочення – 28.02.19.

У договорі про розстрочення встановлений графік погашення розстрочених сум: 03.04.2019, 01.05.2019, 01.06.2019.

Рішення:

$$\text{Сума розстрочення} = 10000 + 3000 - 1000 = 12000 \text{ грн}$$

Інтервал	Кількість днів	Сума ПЗ+штрафи	Пеня	Відсотки за користування
01.03.19 - 03.04.2019	34	4000	666,67	

04.04.2019 - 01.05.2019	28	4000	666,67	
02.05.2019 - 01.06.2019	31	4000	666,66	
Разом		12000	2000	

$$\text{Відсотки}_{\text{I період}} = \frac{12000 * 18,0 * 34 * 1,2}{365 * 100} = 241,45 \text{ грн}$$

$$\text{Відсотки}_{\text{II період}} = \frac{(12000 - 4000) * 18,0 * 28 * 1,2}{365 * 100} = 132,56 \text{ грн}$$

$$\text{Відсотки}_{\text{III період}} = \frac{(12000 - 4000 - 4000) * 18,0 * 31 * 1,2}{365 * 100} = 73,38 \text{ грн}$$

Завдання 4. Необхідно розрахувати проценти за фактичний термін користування відстроченням.

Вихідні дані:

Відповідно до рішення від 01.06.18 року платнику відстрочено податковий борг на загальну суму 15000 грн, у т. ч.

- податку на прибуток – 10000 грн,
- штрафних санкцій – 3000 грн,
- пені – 2000 грн.

Термін дії відстрочення з 02.06.18 до 25.12.18

Термін погашення відстроченої суми – 24.12.18.

За період з початку дії відстрочення до дати підписання договору, 01.06.2018 платник податків частково погасив податковий борг зі сплати податку на прибуток в сумі 1000 грн, з відповідним нарахуванням пені за несвоєчасну сплату.

Рішення:

ПБ для нарахування відсотків = 10000 + 3000 – 1000 = 12000 грн

Облікова ставка – 17% річних

К-ть днів у періоді – 02.06.18 - 24.12.18 = 206 днів

$$\text{Відсотки}_{\text{відстрочення}} = \frac{12000 * 17,0 * 206 * 1,2}{365 * 100} = 1381,61 \text{ грн}$$

Практичне заняття 4. Розрахунок податку на додану вартість

Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з податку на додану вартість.

Методичні рекомендації

ПОДАТКОВЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ = БАЗА ОПОДАТКУВАННЯ * СТАВКА
ПОДАТКУ * КОРИГУЮЧІ КОЕФІЦІЄНТИ (НЕ ЗАВЖДИ)

Вилучення ПДВ з ціни товару з ПДВ:

$$\text{ПДВ} = \text{БО} \times \text{ставка податку} / (100\% + \text{ставка податку}),$$

де БО – база оподаткування, тобто договірна вартість, до якої застосовується ставка податку.

Вилучення ПДВ з ціни товару без ПДВ:

$$\text{ПДВ} = \text{БО} \times \text{ставка податку} / 100\%.$$

$$\text{ПДВ до сплати (відшкодування з бюджету)} = \text{ПЗ} - \text{ПК},$$

де ПЗ – податкове зобов'язання (у процесі реалізації товарів (послуг) виникають податкові зобов'язання з ПДВ);

ПК – податковий кредит (у процесі придбання товарів (послуг) виникає податковий кредит).

ПК = ПК поточного місяця + від'ємне значення ПДВ попереднього місяця, що включається до складу податкового кредиту поточного місяця

Типові задачі

Заповнення податкової накладної

Приклад 1. ТОВ “Весна” (ПІН 141414141414, податковий номер 12344321) на підставі договору купівлі-продажу 20.05.2019 р. відвантажило ТОВ “Едельвейс” (ПІН 303030303030, податковий номер 98765432) 200 картонних ящиків з гофрованого паперу розміром 520×150×200 мм. Вартість одного ящика – 6 грн (у т.ч. ПДВ – 1 грн). Ящики вироблені ТОВ “Весна”. Повний код УКТ ЗЕД 4819 10 00 00 (коробки та ящики з гофрованого паперу або гофрованого картону).

Приклад 2. ТОВ “Технопарк” (ПІН 313131313131, податковий номер (ЄДРПОУ) 12345678) продала 21.05.2019 р. ТОВ “Орхідея” (ПІН 707070707070, податковий номер (ЄДРПОУ) 87654321) дві номенклатури товарів: 5 рідкокристалічних моніторів LG 22MP68VQ-P. Вартість одного монітора – 3840 грн (у т.ч. ПДВ – 640 грн); 1 рідкокристалічний монітор LG 24MP68VQ-P. Вартість монітора – 5400 грн (у т.ч. ПДВ – 900 грн). Повний код УКТ ЗЕД щодо даного товару: 8528 59 40 00 (інші кольорові монітори з екраном, який виготовлений за технологією рідкокристалічних дисплеїв). Товар раніше був імпортований.

Приклад 3. Та ж фірма, ТОВ “Технопарк” (ПІН 313131313131, податковий номер (ЄДРПОУ) 12345678), продала 22.05.2019 р. системний блок (комп'ютер) фізичній особі-підприємцю Дубчаку С. О. (неплатник ПДВ, ПІН 909090909090). Вартість комп'ютера 24000 грн (у т.ч. ПДВ – 4000 грн). Повний код УКТ ЗЕД

щодо даного товару: 8471 90 00 00 (машини автоматичного оброблення інформації та їх блоки: інші). Товар був вироблений (зібраний) ТОВ “Технопарк”.

Приклад 4. ТОВ “Весна” (ПІН 141414141414, податковий номер 12344321) на підставі договору оренди 31.05.2019 р. надало ТОВ “Літо” (ПІН 808080808080, податковий номер 78787878) послугу з оренди за травень 2019 року. на суму 3600 грн, у т.ч. ПДВ 600,00 грн.

Розрахунок податкового зобов’язання з ПДВ

Завдання 1. Необхідно вилучити ПДВ з ціни товару з ПДВ та без ПДВ для наступних товарів:

- 1) дерев’яна шафа – ціна за 1 шт. 5800 грн з ПДВ;
- 2) стіл з ДСП – ціна за 1 шт. 3500 грн без ПДВ;
- 3) таблетки (включені до Державного реєстру лікарських засобів України) – ціна за 1 упаковку 502,90 грн з ПДВ;
- 4) термометр медичний цифровий (внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення) – ціна за 1 шт. 690 грн без ПДВ;
- 5) пшениця – ціна за 1 т 7700 грн з ПДВ;
- 6) кукурудза – ціна за 1 т 6842,11 грн без ПДВ.

Рішення:

- 1) ПЗ = $5800 * 20 / 120 = 966,67$ грн
- 2) ПЗ = $3500 * 20 / 100 = 700,00$ грн
- 3) ПЗ = $502,90 * 7 / 107 = 32,90$ грн
- 4) ПЗ = $690 * 7 / 100 = 48,30$ грн
- 5) ПЗ = $7700 * 14 / 114 = 945,61$ грн
- 6) ПЗ = $6842,11 * 14 / 100 = 957,90$ грн

Завдання 2. Спираючись на положення ПКУ визначити величину податкового кредиту і податкового зобов’язання, а також суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет або відшкодуванню з бюджету, якщо підприємством у даному звітному періоді були здійснені наступні операції, а реєстраційний ліміт дорівнює 0:

1. Придбано сировину, що буде використана в основному виробництві на суму 120000 грн (з ПДВ).
2. Реалізовано виготовлений товар на суму 100000 грн (без ПДВ).
3. Реалізовано виготовлений товар за кордон на суму 30000 грн.
4. Ввезено товари на митну територію України на суму 40000 грн (оплата митних послуг – 300 грн, ввізне мито – 1000 грн).
5. Надано консультаційні послуги контрагенту на суму 3000 грн (без ПДВ).
6. Виплачено заробітну плату працівникам на суму 150000 грн.
7. Придбано комп’ютерну програму – 80000 грн (без ПДВ).
8. Сплачено послуги по тестуванню нового програмного забезпечення – 10000 грн (без ПДВ).

9. Оплачена вартість виконаних науково-дослідних робіт – 15000 грн (без ПДВ).
10. Надано послуги з перевезення вантажу автомобільним транспортом на території України – 9000 грн (без ПДВ).
11. Передано майно у лізинг на суму 35000 грн.
12. Сплачено навчання працівника в ВНЗ (перша освіта) – 7000 грн (за 1 місяць).
13. Сплачено навчання співробітника на курсах водіїв – 4000 грн (без ПДВ).
14. Надання благодійної допомоги – 50000 грн.
15. Придбано за кордоном обладнання, яке працює на відновлюваних джерелах енергії – 250000 грн.

Рішення:

1. $ПК = 120000 * 20 / 120 = 20000$ грн
2. $ПЗ = 100000 * 20 / 100 = 20000$ грн
3. $ПЗ = 30000 * 0 / 100 = 0$ грн
4. $ПК = 41300 * 20 / 100 = 8260$ грн
5. $ПЗ = 3000 * 20 / 100 = 600$ грн
6. Не є об'єктом оподаткування.
7. $ПК = 80000 * 20 / 100 = 16000$ грн
8. $ПК = 10000 * 20 / 100 = 2000$ грн
9. $ПК = 15000 * 20 / 100 = 3000$ грн
10. $ПЗ = 9000 * 20 / 100 = 1800$ грн
11. Не є об'єктом оподаткування.
12. Операція, звільнена від оподаткування.
13. $ПК = 4000 * 20 / 100 = 800$ грн
14. Операція, звільнена від оподаткування.
15. Операція, звільнена від оподаткування.

$$ПЗ = 22400 \text{ грн}$$

$$ПК = 50060 \text{ грн}$$

$$ПЗ - ПК = 22400 - 50060 = -27660 \text{ грн}$$

Практичне заняття 5. Розрахунок акцизного податку

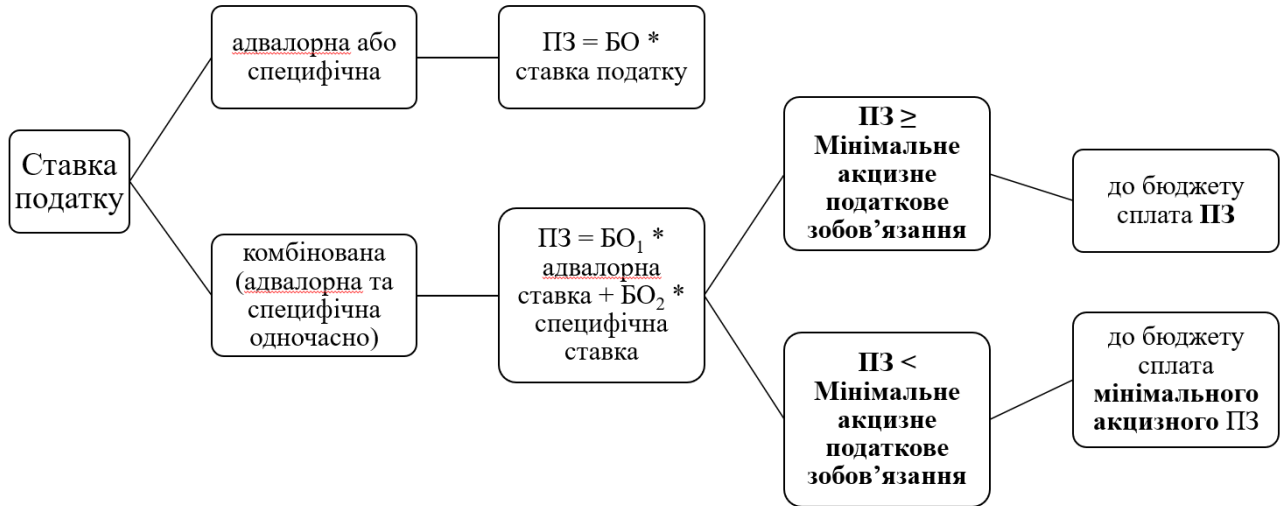
Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з акцизного податку.

Методичні рекомендації

Спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво

$$АП = БО * \text{ставка податку} * \text{міцність напою \%} / 100\%$$

Тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну

Транспортні засоби

$$ПЗ = БО * \text{ставка податку}^*$$

*коєфіцієнт понижуючий або підвищуючий (якщо є)

Автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей

$$\text{Ставка} = \text{Ставка}_{\text{базова}} \times K_{\text{двигун}} \times K_{\text{вік}},$$

Ставка_{базова} ставка податку в євро за 1 транспортний засіб;

$K_{\text{двигун}}$ = об'єм циліндрів двигуна (куб. см) / 1000 куб. см;

$K_{\text{вік}}$ – кількість повних календарних років з наступного від виробництва року (виключення: до 1 року = 1; більше 15 років = 15).

Для пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, реалізованих в роздріб

$$ПЗ = \text{Максимальна роздрібна ціна МРЦ (ціна + акциз + ПДВ)} * \text{ставка податку (5\%)}$$

$$ПЗ = \text{роздрібна ціна (ціна + акциз + ПДВ; не більше МРЦ)} * \text{ставка податку (5\%)}$$

Типові задачі

Завдання 1. На територію України ввозиться 20000 пляшок горілки (об'єм однієї пляшки – 0,5 л, міцність горілки – 40%) та партія шампанського в кількості 1000 пляшок (об'єм пляшки 0,75 л). Визначити суму акцизного податку.

Рішення:

Шампанське – 12,23 грн/л

Горілка – 133,31 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту

$$ПЗ = 12,23 * 1000 * 0,75 + 133,31 * 40\%/100\% * 20000 * 0,5 = 9172,50 + 533240,00 = 542412,50 \text{ грн}$$

Завдання 2. Харківська тютюнова фабрика реалізувала в жовтні такі види тютюнової продукції (сигарети з фільтром):

Необхідно обчислити суму акцизного податку, що підлягає сплаті в бюджет.

Рішення:

Специфічна ставка – 1881,17 грн за 1000 шт.

Мінімальне ПЗ, ставка – 2516,54 грн за 1000 шт.

Назва продукції	Виручка від реалізації з ПДВ, грн	Кількість реалізованої продукції, тис. шт.	ПЗ_адв	ПЗ_спец	ΣПЗ	Мін акцизне ПЗ	Сплата до бюджету
1. «Прима»	950000	560	= 950000 * 0,12 = 114000	= 1881,17 * 560 = 1053455,20	= 114000 + 1053455,20 = 1167455,2	= 2516,54 * 560 = 14090262,4	14090262,4
2. «Прилуки»	55500000	1110	= 55500000 * 0,12 = 6660000	= 1881,17 * 1110 = 2088098,70	= 6660000 + 2088098,70 = 87489098,7	= 2516,54 * 1110 = 2793359,4	87489098,7
3. «Chesterfield»	67900000	970	= 67900000 * 0,12 = 8148000	= 1881,17 * 970 = 1824734,90	= 8148000 + 1824734,90 = 9972734,9	= 2516,54 * 970 = 2441043,8	9972734,9

Завдання 3. Моторний транспортний засіб для перевезення вантажів з двигуном внутрішнього згорання із запалюванням від стиснення (дизелем або напівдизелем) (з повною масою транспортного засобу понад 20 т.), 2010 р. випуску, 6500 куб см. Курс євро – 33,3938 грн.

Рішення:

0,033 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна

$$ПЗ = 0,033 * 6500 * 33,3938 * 50 = 358148,51 \text{ грн}$$

Практичне заняття 6. Розрахунок мита

Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з мита.

Методичні рекомендації

$$ПЗ_{\text{Мито}} = \text{митна вартість} * \text{адвалорна ставка}$$

$$ПЗ_{\text{Мито}} = \text{кількість товару} * \text{специфічна ставка}$$

$$ПЗ_{\text{акциз}} = (\text{митна вартість} + M) * \text{адвалорна ставка}$$

$$ПЗ_{\text{ПДВ}} = (\text{митна вартість} + M + A) * \text{ставка податку}$$

Типові задачі

Завдання 1. Придбано в Німеччині автомобіль Volkswagen Golf 6, об'єм двигуна 1600 куб. см, дизель, 2011 року випуску, митна вартість 4800 євро. Курс євро – 41,84 грн.

Ставка ввізного мита – 10 %.

Витрати за транспортування автомобілю до кордону становили 500 євро, а страхування до території України – 220 євро.

Необхідно розрахувати суму митних платежів.

Рішення:

$$\text{ПЗ_мито} = (4800 + 500 + 220) * 0,1 * 41,84 = 23095,68 \text{ грн}$$

$$\text{ПЗ_акциз} = 75 * 1,6 * 13 * 1 * 41,84 = 65270,40 \text{ грн}$$

$$\text{ПЗ_ПДВ} = ((4800 + 500 + 220) * 41,84 + 23095,68 + 65270,40) * 20\% / 100\% = 63864,58 \text{ грн}$$

Практичне заняття 7. Розрахунок податку на прибуток підприємств

Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств.

Методичні рекомендації

Крок 1. Розраховуємо загальний обсяг доходу за звітний період.

Якщо використовується форма № 2, то необхідно додати усі доходи, які підприємство одержало за звітний період (але без округлень):

чистий дохід (виручка) від реалізації (ряд. 2000);

інші операційні доходи (ряд. 2120);

дохід від участі в капіталі (ряд. 2120);

фінансові доходи (ряд. 2220);

інші доходи (ряд. 2240).

Весь дохід рахується без непрямих податків (ПДВ, акциз тощо).

Крок 2. Порівнюємо загальний обсяг доходу та межу (40 млн грн) та приймаємо відповідне рішення. Якщо підприємство не використовує податкові різниці з розділу III ПКУ (Крок 4) або якщо підприємство використовує податкові різниці з розділу III ПКУ (Крок 4.1 та 4.2).

Умова застосування	Варіант розрахунку	Звітний період
Дохід платника податку ≤ 40 млн грн	ФР до оподаткування з фінзвітності* × 0,18	Календарний рік
Дохід платника податку > 40 млн грн	(ФР до оподаткування ± податкові різниці за розділом III ПКУ) × 0,18	Календарний квартал

Крок 3. Розраховуємо фінансовий результат до оподаткування.

Крок 4. Зменшуємо ФР на податкові збитки минулих років, якщо вони є.

Збитки минулих років: Це коригування здійснюють всі без винятку платники податку на прибуток: як ті, які коригують свій ФР на податкові різниці з розділу III ПКУ, так і ні.

Крок 4.1. Враховуємо податкові різниці (“+” або “-”)

Податкові різниці

Фінансовий результат до оподаткування збільшується	Фінансовий результат до оподаткування зменшується
Різниці по необоротним активам	
витрати щодо ремонту невиробничих основних засобів	
на суму нарахованої амортизації основних засобів та/або нематеріальних активів відповідно до НП(С)БО та МСФЗ;	на суму розрахованої амортизації основних засобів та/або нематеріальних активів
на суму уцінки та втрат від зменшення корисності основних засобів та/або нематеріальних активів, включених до витрат звітного періоду;	на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів та/або нематеріальних активів, визначеної з урахуванням ПКУ, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта;
на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів та/або нематеріальних активів, визначеної відповідно до НП(С)БО та МСФЗ, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта	на суму дооцінки основних засобів та/або нематеріальних активів у межах попередньо віднесених до витрат уцінки відповідно до НП(С)БО та МСФЗ;
на суму залишкової вартості окремого об'єкта невиробничих основних засобів та/або невиробничих нематеріальних активів, визначеної відповідно до НП(С)БО та МСФЗ, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта;	на суму вигід від відновлення корисності основних засобів та/або нематеріальних активів у межах попередньо віднесених до витрат втрат від зменшення корисності основних засобів або нематеріальних активів відповідно до НП(С)БО та МСФЗ;
на суму витрат на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих основних засобів чи невиробничих нематеріальних активів, віднесених до витрат відповідно до НП(С)БО та МСФЗ;	на суму первісної вартості придбання або виготовлення окремого об'єкта невиробничих основних засобів та/або невиробничих нематеріальних активів та витрат на їх ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення, у тому числі віднесених до витрат відповідно до НП(С)БО та МСФЗ, у разі продажу такого об'єкта невиробничих основних засобів або нематеріальних активів, але не більше суми доходу (виручки), отриманої від такого продажу
Різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень)	
на суму витрат на створення забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат відповідно до НП(С)БО та МСФЗ	на суму використання створених забезпечень (резервів) витрат, сформованого відповідно до НП(С)БО та МСФЗ;
	на суму коригування (зменшення) забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до НП(С)БО та МСФЗ
на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів або резерв очікуваних	на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів або резерв очікуваних

кредитних збитків (зменшення корисності активів) відповідно до НП(С)БО та МСФЗ;	кредитних збитків (зменшення корисності активів), на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до НП(С)БО та МСФЗ;
на суму витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів або понад резерв очікуваних кредитних збитків (зменшення корисності активів).	на суму списаної дебіторської заборгованості (у тому числі за рахунок створеного резерву сумнівних боргів або резерв очікуваних кредитних збитків (зменшення корисності активів)).
Різниця при здійсненні фінансових операцій	
на суму нарахованих доходів від участі в капіталі інших платників податку на прибуток підприємств, платників єдиного податку та на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від інших платників цього податку;	на суму перевищення ціни, визначеної за принципом "витягнутої руки", над договірною (контрактною) вартістю реалізованих товарів (робіт, послуг) при здійсненні контрольованих операцій;
на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягає виплаті на його користь від контрольованої іноземної компанії;	на суму перевищення договірної (контрактної) вартості придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом "витягнутої руки", при здійсненні контрольованих операцій;
на суму нарахованих доходів від участі в капіталі нерезидентів (у тому числі контрольованих іноземних компаній) та на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від такого нерезидента, за умови, що доля участі в капіталі нерезидента становить щонайменше 10% протягом календарного року та такий нерезидент не входить до переліку держав (територій), визначених відповідно до <u>підпункту 39.2.1.2</u> підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу;	на суму втрат від інвестицій в асоційовані, дочірні та спільні підприємства, розрахованих за методом участі в капіталі або методом пропорційної консолідації;
на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років.	

Крок 4.2. Зменшуємо ФР на податкові збитки минулих років, якщо вони є.

Збитки минулих років: Це коригування здійснюють всі без винятку платники податку на прибуток: як ті, які коригують свій ФР на податкові різниці з розділу III ПКУ, так і ні.

Крок 4. Розраховуємо прибуток.

Крок 5. Розраховуємо податок на прибуток (множимо прибуток на ставку 18%).

Крок 6. Зменшуємо податок на прибуток на авансовий внесок з податку на прибуток, якщо він був.

Типові задачі

Завдання 1. Нехай підприємство має наступні показники за 2018 р.:

виручка від реалізації з ПДВ – 2400000 грн, у т.ч. ПДВ – 400000 грн;
 собівартість реалізації – 1000000 грн;
 інший операційний дохід – 80000 грн;
 фінансові доходи – 800000 грн;
 інші операційні витрати – 55000 грн;
 адміністративні витрати – 100000 грн;
 витрати на збут – 200000 грн;
 фінансові витрати – 70000 грн.

Рішення:

Дохід = $(2400000 - 400000) + 80000 + 800000 = 2880000$ грн < 40 млн грн
 ФР до оподаткування = $2880000 - 1000000 - 55000 - 100000 - 200000 - 70000 = 1455000$ грн = База оподаткування (прибуток)

ПЗ = $1455000 * 0,18 = 261900$ грн

Завдання 2. Підприємство має ФР до оподаткування 325000 грн. Протягом звітного I кварталу 2018 р. відбулося:

нарахування резерву сумнівних боргів – 8000 грн;
 використання резерву сумнівних боргів – 2000 грн;
 нарахування амортизації виробничих основних засобів за правилами бухгалтерії – 15000 грн (за правилами ПКУ сума 17000 грн);
 нарахування амортизації невикористаних основних засобів – 2700 грн;
 витрати щодо ремонту невикористаних основних засобів – 7800 грн.

Рішення:

Податкові різниці = $+ 8000 - 2000 + 15000 - 17000 + 2700 + 7800 = +14500$ грн

Прибуток = $325000 + 14500 = 339500$ грн

ПЗ = $339500 * 0,18 = 61110$ грн

Завдання 3. Підприємство з прикладу 2 також мало збиток 43000 грн у минулому році.

Рішення:

Податкові різниці = $+14500 - 43000 = -28500$ грн

Прибуток = $325000 - 28500 = 296500$ грн

ПЗ = $296500 * 0,18 = 53370$ грн

Завдання 4. Підприємство з прикладу 3 також має сплачений авансовий внесок у розмірі 18000 грн у лютому 2018 р.

Рішення:

$$ПЗ = 296500 * 0,18 - 18000 = 53370 - 18000 = 35370 \text{ грн}$$

Практичне заняття 8. Розрахунок податку на доходи фізичних осіб

Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб.

Методичні рекомендації

При виконанні завдань необхідно користуватися положеннями Податкового Кодексу України (ПКУ) від 02.12.2010 року № 2755 - IV, зі змінами й доповненнями.

Завдання вимагають знання методики розрахунку суми податку на доходи фізичних осіб, що підлягає сплаті в бюджет за результатами звітного податкового періоду (ст.162 – 179 розділ IV ПКУ).

При виконанні завдання сума податку на доходи фізичних осіб обчислюється за встановленою методикою та в такій послідовності:

1) розраховується сума загального місячного (річного) оподатковуваного доходу робітника:

$$\text{Загальний місячний оподатковуваний дохід} = \text{заробітна плата} + \text{інші види доходу}$$

$$\text{Чистий річний оподатковуваний дохід} = \text{загальний оподатковуваний дохід} - \text{податкова знижка}$$

$$\text{Чистий річний оподатковуваний дохід фізичної особи - підприємця} = \text{загальний оподатковуваний дохід} - \text{витрати, пов'язані з господарською діяльністю}$$

$$\text{Сукупний чистий дохід фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність} = \text{загальний оподатковуваний дохід} - \text{витрати, пов'язані з господарською діяльністю}$$

2) визначається розмір податкової соціальної пільги, якщо робітник має право на її застосування;

3) розраховується сума податку на доходи фізичних осіб, яка підлягає сплаті до бюджету.

Розв'язування завдань має супроводжуватися необхідними поясненнями до розрахунків. Кожний показник повинен мати назву і одиницю виміру.

Типові задачі

Завдання 1. Фізична особа Величко Оксана Ігорівна отримала у 2019 році наступні доходи:

1) заробітну плату в розмірі 101411,76 грн, з якої сплатив ПДФО – _____ грн і військовий збір – _____ грн (податкової соціальної пільги не було, інформацію Величко О. І. отримала з роботи у вигляді довідки про доходи);

$$\text{ПДФО} = 101411,76 * 18\%/100\% = 18254,12 \text{ грн}$$

$$\text{ВЗ} = 101411,76 * 1,5\%/100\% = 1521,18 \text{ грн}$$

2) дохід у розмірі 120000,00 грн від здавання в оренду однокімнатної квартири за адресою: м. Харків, вул. Дарвіна, 3, кв. 4 (рік набуття у власність – 2001-й, площа – 63 кв. метри);

$$\text{ПДФО} = 120000,00 * 18\%/100\% = 21600,00 \text{ грн}$$

$$\text{ВЗ} = 120000,00 * 1,5\%/100\% = 1800,00 \text{ грн}$$

3) інвестиційний дохід від продажу корпоративних прав склав 120 000,00 грн. Корпоративні права були придбані на суму 80000,00 грн;

$$\text{ПДФО} = (120000,00 - 80000) * 18\%/100\% = 7200,00 \text{ грн}$$

$$\text{ВЗ} = (120000,00 - 80000) * 1,5\%/100\% = 600,00 \text{ грн}$$

4) дивіденди від ПАТ «Країна» (резидент) – 10000,00 грн, від Energy corp (нерезидент) – 10000,00 грн;

$$\text{ПДФО} = 10000 * 5\%/100\% + 10000 * 9\%/100\% = 1400,00 \text{ грн}$$

$$\text{ВЗ} = (10000,00 + 10000,00) * 1,5\%/100\% = 300,00 \text{ грн}$$

5) дохід від продажу двох легкових автомобілів: перший – 240000 грн (дата продажу – 02.02.2019), другий – 90000 грн (дата продажу – 02.10.2019);

$$\text{ПДФО} = 90000 * 5\%/100\% = 4500,00 \text{ грн}$$

$$\text{ВЗ} = 90000 * 1,5\%/100\% = 1350,00 \text{ грн}$$

б) отримав у спадщину від батька на суму 300000 грн.

Шолуденко І. О. оплатив своє навчання в магістратурі університету – 26880,00 грн.

Заповніть Декларацію про майновий стан і доходи.

Завдання 2. На підприємстві працюють чоловік і дружина, які утримують трьох дітей, у т. ч. дитину-інваліда. Заяви про застосування ПСП подали обидва працівники, при цьому чоловік зазначив про право на граничний дохід для застосування ПСП у розрахунку на кількість дітей. Дружина працює на 0,5 ставки, їй нараховано зарплату в сумі 3700,00 грн. Чоловік працює на повну ставку, йому нараховано зарплату в сумі 8500,00 грн. Потрібно з їхньої зарплати утримати ПДФО і військовий збір.

Рішення:

(заробітна плата + прирівняні до неї виплати) \leq пороговий рівень

Чоловік Пороговий рівень доходів (3 дитини) = $4240 * 3 = 12720$ грн ≥ 8500 грн

Жінка 4240 грн ≥ 3700 грн

ПСП = $3028 * 0,5 * 100\%/100\% * 2 + 3028 * 0,5 * 150\%/100\% = 1514 * 2 + 2271 = 5299$ грн

Таблиця 1

Розрахунок сум доходу і ПДФО

Показник	Сума, грн	Розрахунок
<i>Для дружини</i>		
Зарплата за місяць	3700	
Оподатковуваний дохід (для ПДФО)		=3700-5299
ПДФО	0,00	
Військовий збір	55,50	=3700*0,015
<i>Для чоловіка</i>		
Зарплата за місяць	8500	
Оподатковуваний дохід (для ПДФО)	3201	=8500-5299
ПДФО	576,18	=3201*0,18
Військовий збір	127,50	=8500*0,015

Практичне заняття 9. Розрахунок рентної плати

Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з рентної плати.

Методичні рекомендації

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин

Врозрах = $\frac{\text{Сукупність витрат} + \text{сукупність витрат} * \text{коефіцієнт рентабельності}}{\text{обсяг видобутих корисних копалин}}$

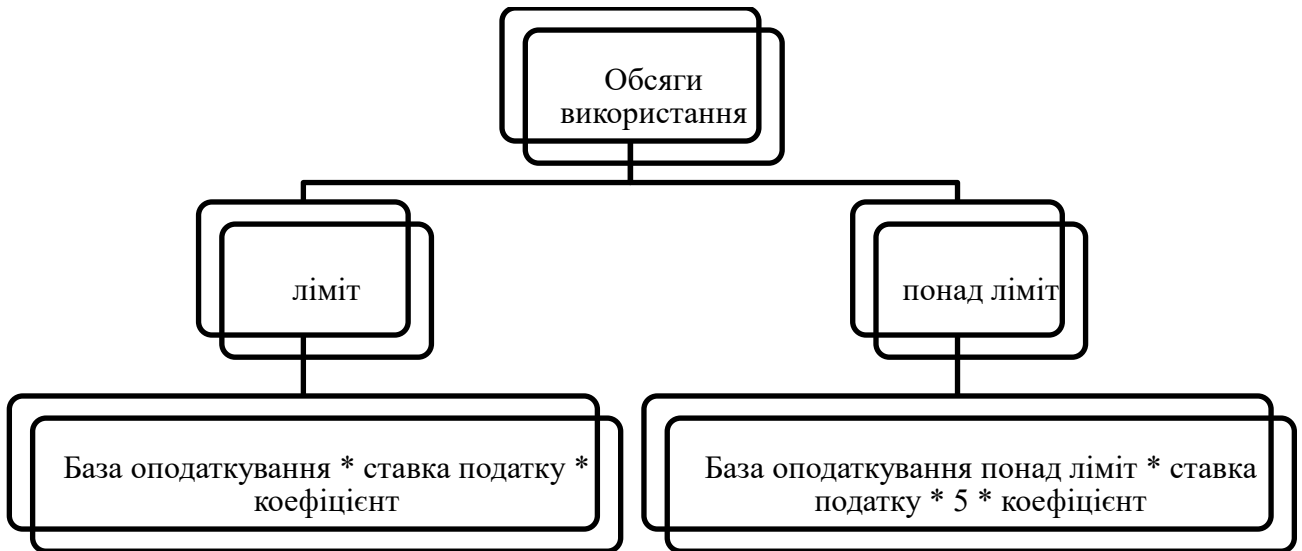
$$V_{\text{факт}} = \frac{\text{Обсяг реалізації (грн)} - \text{Витрати на передпродажну підготовку}}{\text{обсяг реалізованої продукції}}$$

ПЗ = Вартість одиниці продукції (розрах. або факт.) x обсяг продукції x ставка x коефіцієнт

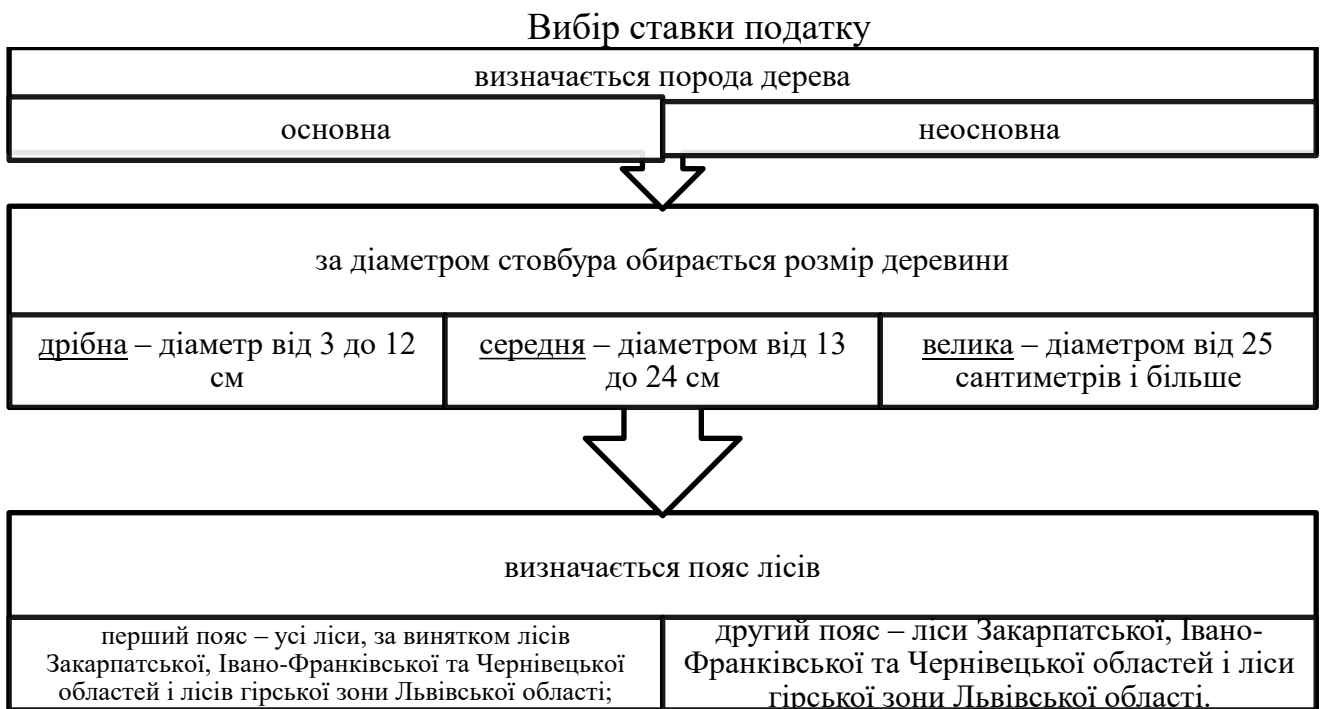
Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України

Податкове зобов'язання = ставка податку × × база оподаткування × коефіцієнт

Рентна плата за рентної плати за спеціальне використання води

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів

Типові задачі

Завдання 1. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.

Визначити податкове зобов'язання підприємства з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин.

Підприємство на підставі спецдозволу на користування ділянкою надр здійснює видобуток глини, яку потім реалізує. Відповідно до проведеної в 2014 році геолого-економічної експертизи за рахунок підприємства (виконане платником рентної плати за рахунок власних коштів не раніше ніж за 5 років до звітного податкового періоду) коефіцієнт рентабельності встановлено в розмірі 15 %. У II кварталі 2017 року реалізовано 500 т глини. Дані, що необхідні для розрахунку вартості одиниці товарної продукції за фактичними цінами реалізації та за розрахунковою вартістю:

- дохід від реалізації продукції – 50000 грн;
- витрати, пов'язані з доставкою продукції до покупця – 8000 грн;
- матеріальні витрати – 30000 грн;
- витрати з оплати праці – 6000 грн;
- сума амортизації витрат, пов'язаних з господарською діяльністю з видобування відповідного виду товарної продукції – 2000 грн.

Рішення:

$$\text{Фактична вартість} = (50000 - 8000) / 500 = 84 \text{ грн/т.}$$

$$\text{Розрахункова вартість} = (30000 + 6000 + 2000) * 1,15 / 500 = 87,4 \text{ грн/т.}$$

$$\text{ПЗ} = \text{Вартість одиниці продукції (розрах. або факт.)} \times \text{обсяг продукції} \times \text{ставка} \times \text{коефіцієнт}$$

$$\text{ПЗ} = 87,4 * 500 * 0,95 * 5\% / 100\% = 2075,75 \text{ грн.}$$

Завдання 2. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Визначити податкове зобов'язання підприємства з рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Підприємство отримало в користування відпрацьовану гірничу виробітку для зберігання харчових продуктів. Загальна площа виробітку – 800 м², глибина – 23 м, об'єм – 18400 м³.

Рішення:

$$\text{ПЗ}_{\text{річне}} = 800 \times 0,69 = 552 \text{ грн.}$$

$$\text{ПЗ}_{\text{квартальне}} = 552 : 4 = 138 \text{ грн.}$$

Завдання 4. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.

Визначити податкове зобов'язання підприємства з рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України. Вихідні дані та результати розрахунків податкового зобов'язання наведені у таблиці.

Рішення:

Вид радіозв'язку (ст. 254.4 ПКУ)	Діапазон радіочастот (МГц)	Коефіцієнт	Ставка рентної плати за 1 МГц смуги радіочастот на місяць, гривень	Податкове зобов'язання з рентної плати (наприклад, для смуги радіочастот шириною 40 МГц (10 МГц для використання коефіцієнта)) (2*3*4)
1	2	3	4	5
Радіозв'язок у системі передавання даних з використанням шумоподібних сигналів	1427-2400 МГц	-	27,52	40*27,52 = 1100,80 10*27,52*0,75 = 206,40
	Для ширини смуги радіочастот до 30 МГц (15 x 2)	0,75		
	2400-2483,5 МГц	-	27,52	
	Для ширини смуги радіочастот до 30 МГц (15 x 2)	0,75		
	5150-5850 МГц	-	27,52	
	Для ширини смуги радіочастот до 30 МГц (15 x 2)	0,75		
Радіозв'язок у багатоканальних розподільчих системах для передавання та ретрансляції телевізійного зображення, передавання звуку, цифрової інформації	2545-2565 МГц	-	48,12	40*48,12= 1924,80
	Для ширини смуги радіочастот до 30 МГц (15 x 2)	0,75		10*0,75*48,12= 360,90
	10-42,5 ГГц	-	17,19	40*17,19= 687,60
	Для ширини смуги радіочастот до 30 МГц (15 x 2)	0,75		10*0,75*17,19= 128,93

Завдання 5. Рентна плата за спеціальне використання води.

Необхідно нарахувати суму рентної плати за спеціальне використання води, що підлягає сплаті до бюджету.

Промислове підприємство у своїй діяльності використовує водні ресурси загальнодержавного значення з двох джерел: з артезіанської свердловини та з річки Дон (Харківська область).

Установлений ліміт забору води на звітний період становить – 9000 куб. м, з них: 7200 куб.м – на поверхневі води та 1800 куб. м – на підземні води. Згідно з даними первинного обліку води за показниками вимірювальних приладів до змішаного джерела водопостачання за звітний період підприємство фактично використало водних ресурсів 10550 куб. м, з них підземної води – 3200 куб. м, а поверхневої води – 7350 куб. м.

Рішення:

Ставка рентної плати за спеціальне використання поверхневих вод (річка Сіверський Донець) – 129,90 гривень за 100 куб. метрів.

Ставка рентної плати за спеціальне використання підземних вод (Харківська область) – 99,86 гривень за 100 куб. метрів.

В межах ліміту:

$$ПЗ_{\text{ліміт}} = 7200 * 129,90 / 100 + 1800 * 99,86 / 100 = 9352,8 + 1797,48 = 11150,28 \text{ грн.}$$

За позалімітне використання:

$$ПЗ_{\text{понадліміт}} = (7350-7200) * 129,90 * 5 / 100 + (3200 - 1800) * 99,86 * 5 / 100 = 974,25 + 6990,20 = 7964,45 \text{ грн.}$$

Загальний розрахунок:

$$ПЗ = 11150,28 + 7964,45 = 19114,73 \text{ грн.}$$

Завдання 6. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.

Необхідно обчислити суму рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, що підлягає сплаті до бюджету. Лісокористувач здійснює заготівлю ділової деревини діаметром 20 см в лісах Сумської області. Заготовлено за даними лісорубного квитка:

1. Сосна – 470 м куб;
2. Дуб – 510 м куб;
3. Ялина – 340 м куб;
4. Береза – 360 м куб;
5. Ясен – 180 м куб.
6. Калина – 100 м куб.

Рішення:

Сумська область – перший пояс лісів.

№ з/п	Вид деревини	Обсяг заготівлі, куб.метр	Ставка рентної плати	Розрахунок податкового зобов'язання (3 * 4)
1.	Сосна	470	196,20	92214,00
2.	Дуб	510	382,48	195064,80
3.	Ялина	340	239,80	81532,00
4.	Береза	360	38,91	14007,60
5.	Ясен	180	217,71	39187,80
6.	Калина	100	223,93	22393,00

Практичне заняття 10. Розрахунок податку на майно та екологічного податку

Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з податку на майно та екологічного податку

Методичні рекомендації

Фактичні обсяги викиду вуглецевого газу = 0,000001 * коефіцієнт емісії CO₂ * фактичні витрати палива за період * нижча робоча теплота згоряння палива

ПЗ = Фактичні обсяги викиду вуглецевого газу * ставка податку

Типові задачі

Завдання 1. Розрахуйте податкове зобов'язання з екологічного податку при спаленні 1000 т кам'яного вугілля.

Рішення:

$$\begin{aligned} \text{Фактичні обсяги викиду вуглецевого газу} &= 0,000001 * 93740 \text{ г/ГДж} * \\ &1000 \text{ т} * 20,47 \text{ МДж/кг} = 1918,86 \text{ т} \\ \text{ПЗ} &= 1918,86 \text{ т} * 30 \text{ грн/т} = 57565,80 \text{ грн} \end{aligned}$$

Завдання 2. Платник володіє житловим будинком в м.Харків загальною площею 250,2 кв.м. Згідно з Ухвалою Харківської міської ради № 542/17 від 22.02.2017 ставка податку для житлового будинку становить 1 відсоток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного року.

Рішення:

$$\text{ПЗ} = (250,2 \text{ кв.м} - 120 \text{ кв.м}) * 71,00 \text{ грн} = 9244,20 \text{ грн}$$

Практичне заняття 11. Визначення податкового зобов'язання з єдиного податку

Зміст заняття: розрахунок податкового зобов'язання з єдиного податку

Типові задачі

Завдання 1. Визначити податкове зобов'язання платника єдиного податку (II група), який зареєстрований у м.Харків та реалізує свою діяльність у м.Харків. Згідно з Ухвалою Харківської міської ради № 542/17 від 22.02.2017 ставка податку для другої групи платників єдиного податку становить 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного року.

Рішення:

$$\text{ПЗ} = 10\%/100\% * 7100 \text{ грн} = 710,00 \text{ грн}$$

Завдання 2. Визначити податкове зобов'язання платника єдиного податку (II група), який зареєстрований у м.Харків та реалізує свою діяльність у м.Київ. Згідно з Ухвалою Харківської міської ради № 542/17 від 22.02.2017 ставка податку для другої групи платників єдиного податку становить 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного року.

Рішення:

$$\text{ПЗ} = 20\%/100\% * 7100 \text{ грн} = 1420,00 \text{ грн}$$

РОЗДІЛ 2 КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Навчальним планом передбачено виконання однієї контрольної роботи. Контрольна робота виконується студентом під час самостійної роботи.

Контрольні роботи, що виконуються під час самостійної роботи, – це індивідуальні завдання, які передбачають самостійне виконання студентом певної практичної роботи на основі засвоєного теоретичного матеріалу.

Індивідуальне завдання на контрольну роботу студент отримує відповідно до власного порядкового номера у списку групи відповідно до табл. 1.

Контрольна робота складається з трьох блоків завдань:

1. Характеристика проблеми у сфері оподаткування із зазначенням шляхів її розв'язку (до 10 сторінок). Студент повинен розкрити сутність існуючої проблеми у сфері оподаткування, фактологічно підтвердити наявність цієї проблеми, узагальнити чи самостійно доповнити наявні пропозиції щодо вирішення проблемної ситуації.

2. Вирішення практичної задачі з розрахунку податкового обов'язку з ПДВ із заповненням податкової звітності. На підставі даних задачі студент розраховує значення податкового зобов'язання з ПДВ, податкового кредиту з ПДВ та суму ПДВ, що підлягає сплати до бюджету або відшкодуванню з бюджету. На кожну операцію заповнюється податкова накладна (Додаток А). За результатами розрахунків заповнюється податкова декларація з ПДВ (Додаток Б). Дані про контрагентів для заповнення податкової накладної студент вигадує самостійно. Офіційний курс гривні до дол. США – 36,57 грн. Офіційний курс гривні до євро – 39,56 грн.

3. Вирішення практичної задачі з розрахунку податкового обов'язку з ПДФО із заповненням податкової звітності. На підставі даних задачі студент розраховує річне податкове зобов'язання фізичної особи з ПДФО з урахуванням можливого застосування податкової соціальної пільги, податкових знижок. За результатами розрахунків заповнюється податкової декларації про майновий стан і доходи з додатками (за необхідності) (Додаток В). Дані про платника податків для заповнення податкової накладної студент вигадує самостійно. Офіційний курс гривні до дол. США – 36,57 грн. Офіційний курс гривні до євро – 39,56 грн. Звітний період – 2023 рік.

Вимоги до контрольної роботи:

1. Структура контрольної роботи: титульна сторінка, зміст, блоки завдань (кожне з окремої сторінки), список літератури.

2. Обов'язкова наявність графічного та табличного матеріалу у блоці 1 завдань.

3. Список використаних джерел (актуальність): нормативно-правові акти, статті, посилання на статистичні дані, фактичні приклади.

4. Вимоги щодо оформлення: поля аркуша зліва 2,5 см, справа 1 см, знизу та зверху по 2 см; шрифт Times New Roman, кегль 14 пт, міжрядковий інтервал 1,5 пт.

Розподіл варіантів завдань контрольної роботи

№ студента у журналі групи	Проблема у сфері оподаткування	Номер задачі з ПДВ	Номер задачі з ПДФО
1.	Подвійне оподаткування	1	23
2.	Ухилення від сплати податків (юридичні особи)	2	22
3.	Ухилення від сплати податків (фізичні особи)	3	21
4.	Ухилення від сплати податків (фізичні особи - підприємці)	4	20
5.	Трансфертне ціноутворення	5	19
6.	Реєстратори розрахункових операцій для платників єдиного податку	6	18
7.	Податкова мораль	7	17
8.	Податкова грамотність	8	16
9.	Вільна економічна зона: історія створення та теперішні перспективи в Україні	9	15
10.	Податковий борг	10	14
11.	Оцінка ефективності роботи податкових органів	11	13
12.	Пропорційна чи прогресивна шкала ставок ПДФО	12	12
13.	Відшкодування ПДВ	13	11
14.	Виробництво та обіг підакцизних товарів	14	10
15.	Податкові пільги як втрати для бюджету	15	9
16.	Податкові пільги в якості стимулювання економічних процесів	16	8
17.	Міжнародна боротьба з ухиленням від сплати податків	17	7
18.	Міжнародна податкова конкуренція	18	6
19.	Ефективність податкового контролю	19	5
20.	Електронні сервіси в сфері оподаткування	20	4
21.	Податкові пільги	21	3
22.	Дієвість податкового контролю в Україні	22	2
23.	Підакцизні товари: проблеми оподаткування	23	1

**Задачі з розрахунку податкового обов'язку
з податку на додану вартість (ПДВ)**

1. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 170000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство здійснило емісію власних облігацій на суму 800000 грн. Підприємство реалізувало продукції дитячого харчування на суму 100000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників лікарський засобів на суму 1400000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

2. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 160000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство здійснило обмін конвертованих

облігацій на власні акції на суму 1000000 грн. Підприємство надало послуги з ремонту технічних засобів реабілітації для осіб з інвалідністю (згідно переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України) на суму 100000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників медичних виробів на суму 1350000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

3. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 150000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємству повернули майно із застави на суму 12000000 грн. За рішенням КМУ підприємство безоплатно передало у комунальну власність приміщення вартістю 10000000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників лікарських засобів на суму 1300000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

4. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 140000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство випустило лотерейних білетів на суму 12000000 грн. Підприємство надало благодійної допомоги на суму 10000000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників лікарських засобів на суму 1250000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

5. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 130000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство провело оплату орендної плати за договором оренди цілісного майнового комплексу державного підприємства на суму 400000 грн, яка зарахувалася до Державного бюджету України. Підприємство виплатило найманам працівникам заробітну плату на суму 1500000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників медичних виробів на суму 1200000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

6. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 120000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство сплатило акціонерам дивіденди на суму 1400000 грн. Підприємство здійснило операцію з постачання підручників та навчальних посібників вітчизняного виробництва на суму 100000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників медичних виробів на суму 1150000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

7. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 110000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство сплатило за брокерські послуги з торгівлі цінними паперами на суму 50000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України устаткування, яке працює на відновлюваних джерелах енергії, на суму 1000000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників медичної техніки на суму 1100000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

8. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 100000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство сплатило третейський збір на суму 15000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України енергозберігаюче обладнання на суму 1000000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників комплектуючі на суму 1050000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

9. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 90000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство сплатило за послуги з управління належними йому корпоративними правами 60000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України засоби вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів на суму 750000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників лікарських засобів на суму 1000000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

10. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 80000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство передало у лізинг обладнання на суму 800000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України обладнання для виробництва альтернативних видів палива на суму 800000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників комплектуючі на суму 500000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

11. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 70000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство передало власний виробничий комбінат у концесію на суму 1800000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України матеріалів для виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії на

суму 1500000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників пшеницю на суму 520000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

12. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 60000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство здійснило виплату відсотків за власними облігаціями на суму 120000 грн. Підприємство здійснило постачання та доставку періодичного видання друкованих засобів масової інформації вітчизняного виробництва на суму 100000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників ячмінь на суму 540000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

13. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 50000 з ПДВ. Впродовж звітного місяці підприємство здійснило емісію власних облігацій на суму 800000 грн. Підприємство здійснило постачання комплектуючих для виготовлення технічних засобів реабілітації для осіб з інвалідністю (включено у перелік, затверджений Кабінетом Міністрів України) на суму 100000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників кукурудзу на суму 560000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

14. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 40000 з ПДВ. Впродовж звітного місяці підприємству було повернене майно на суму 800000 грн, що знаходилось на відповідальному зберіганні. Підприємство реалізувало товарів дитячого асортименту для немовлят за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України, на суму 200000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників соєві боби на суму 580000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

15. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 30000 з ПДВ. Впродовж звітного місяці підприємство здійснило емісію власних акцій на суму 1500000 грн. Підприємство здійснило постачання виробів медичного призначення для індивідуального користування для осіб з інвалідністю (входять до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України) на суму 350000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників насіння ріпаку на суму 600000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

16. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 20000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство здійснило передачу майна в заставу позикодавцю на суму 1800000 грн. Підприємство здійснило постачання виробів медичного призначення для індивідуального користування для осіб з інвалідністю (входить до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України) на суму 166000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників подрібнене насіння соняшнику на суму 620000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

17. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 10000 з ПДВ. Впродовж звітного місяці підприємству повернули майно із застави на суму 35000000 грн. Підприємство реалізувало продукції дитячого харчування на суму 188000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників неподрібнене насіння соняшнику на суму 640000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

18. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 1180000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство передало у лізинг обладнання на суму 80000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України обладнання для виробництва альтернативних видів палива на суму 800000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників комплектуючі на суму 2500000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

19. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 170000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство передало власний виробничий комбінат у концесію на суму 1800000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України матеріалів для виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії на суму 1500000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників пшеницю на суму 720000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

20. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 60000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство здійснило виплату відсотків за власними облігаціями на суму 120000 грн. Підприємство здійснило постачання та доставку періодичного видання друкованих засобів масової інформації

вітчизняного виробництва на суму 100000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників ліків на суму 540000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

21. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 100000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство сплатило третейський збір на суму 15000 грн. Підприємство надало послуги з управління корпоративними правами на суму 1000000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників комплектуючі на суму 1050000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 40000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 15000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та отримати відшкодування на поточний рахунок.

22. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 90000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство сплатило за послуги з управління належними йому корпоративними правами 60000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України засоби вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів на суму 750000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників пшеницю на суму 1200000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та зарахувати податковий кредит (при наявності) у податковий кредит наступного звітного періоду.

23. Підприємство реалізувало продукції покупцям на суму 80000 з ПДВ. Впродовж звітного місяця підприємство реалізувало паливо риболовецьким суднам, що плавають за межами територіальних вод України, на суму 800000 грн. Підприємство ввезло на митну територію України обладнання для виробництва альтернативних видів палива на суму 800000 грн. Для господарських потреб підприємство придбало у постачальників комплектуючі на суму 500000 грн з ПДВ.

Реєстраційний ліміт склав 50000 грн.

У підприємства є податковий борг з ПДВ – 25000 грн.

У підприємства є податковий борг з інших податків – 30000 грн.

Платник податку бажає закрити податковий борг зі всіх податків та зарахувати податковий кредит (при наявності) у податковий кредит наступного звітного періоду.

Задачі з розрахунку податкового обов'язку з податку на доходи фізичних осіб (ПДФО)

1. Платник податку впродовж звітного року отримав наступні доходи: заробітна плата 14000 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального страхування України в обсязі 3500 грн; дивіденди від

компанії Amazon.com Inc (США) в сумі 400 дол. США; дохід від продажу квартири, що належала платнику понад 3 роки, у сумі 25000 дол. США; дохід від продажу двох автомобілів: перший – 10000 дол. США (дата продажу 01.02.2020); другий – 5000 дол. США (дата продажу 01.07.2020). Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за навчання свого сина 12000 грн. Платник податку має 3 дітей віком до 18 років.

2. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 8000 грн на місяць (працював 12 місяців); суму аліментів в обсязі 15500 грн; дивіденди від компанії Укртелеком (Україна) у сумі 3000 грн; дохід від продажу квартири, що належала платнику менше 1 року, у сумі 25000 дол. США; дохід від продажу одного автомобілю: 15000 дол. США. Платник податку сплатив за власне лікування до закладу охорони здоров'я 32000 грн. Платник податку має 3 дітей віком до 18 років.

3. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 6700 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального страхування України в обсязі 3500 грн; дохід від продажу 200 акцій компанії Amazon.com Inc (США) за курсовою вартістю 3446 дол. США за одну акцію (ціна придбання була 3100 дол. США за одну акцію); дохід від продажу трьох автомобілів: перший – 13000 дол. США (дата продажу 01.02.2020); другий – 5000 дол. США (дата продажу 01.07.2020); третій – 5000 дол. США (дата продажу 01.09.2020). Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за навчання свого племінника 12000 грн.

4. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 24000 грн на місяць (працював 12 місяців); проценти за ОВДП на суму 7800 грн; дохід від продажу квартири, що належала платнику понад 3 роки, у сумі 25000 дол. США (дата продажу 15.10.2020); дохід від продажу дачного будинку у сумі 10000 дол. США (дата продажу 16.10.2020); дохід від продажу двох автомобілів: перший – 10000 дол. США (дата продажу 01.02.2020); другий – 35000 дол. США (дата продажу 01.07.2020). Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за навчання свого сина 22000 грн, а також за стоматологічні послуги для себе – 30000 грн. Платник податку має 3 дітей віком до 18 років і є батьком-вдівцем.

5. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 7400 грн на місяць (працював 11 місяців); грошове утримання військовослужбовця в обсязі 11500 грн; дивіденди від компанії Amazon.com Inc (США) в сумі 900 дол. США; отримав у спадщину від тітки будівлю вартістю 300000 грн та автомобіль вартістю 15000 дол. США. Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за навчання свого сина 32000 грн. Платник податку є особою, що постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи.

6. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 25000 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального страхування України в обсязі 13500 грн; відсотки від облігацій місцевої позики в сумі 14000 грн. Платник сплатив до банку проценти за користування іпотечним житловим кредитом (для придбання квартири площею 147 кв.м) у сумі 58000 грн.

7. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 7000 грн на місяць (працював 12 місяців); суму в обсязі 75500

грн, як частину майна при розірванні шлюбу; дивіденди від компанії Oracle Corporation (США) у сумі 2600 дол. США; дохід від продажу квартири, що належала платнику менше 1 року, у сумі 15000 дол. США. Платник податку сплатив за переобладнання власного автомобілю для використання у вигляді палива стиснутого газу 28000 грн. Платник податку має 2 дітей віком до 18 років.

8. Платник податку, інвалід II групи, впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 6700 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в обсязі 13500 грн; виграв приз у лотерею – 25000 грн; отримав у подарунок від роботодавця автомобіль вартістю 10000 дол. США. Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за власне навчання 30000 грн.

9. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 9000 грн на місяць (працював 12 місяців); проценти за облігаціями підприємства на суму 7800 грн; дохід від продажу квартири, що належала платнику менше 3 років, у сумі 35000 дол. США (дата продажу 15.10.2020); кошти у вигляді допомоги на лікування одного з дітей у сумі 60000 грн (є документальне підтвердження витрат, пов'язаних із наданням цієї допомоги). Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за навчання свого сина 22000 грн, а також за навчання свого двоюрідного брата – 30000 грн. Платник податку має 3 дітей віком до 18 років і є батьком-вдівцем.

10. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 8400 грн на місяць (працював 10 місяців); повернення коштів з депозиту у сумі 100000 грн; спадщину від друга у вигляді квартири вартістю 30000 дол. США; дохід від продажу акцій на суму 15000 грн (ціна придбання 15 грн, всього 800 акцій). Платник податку сплатив до недержавного пенсійного фонду пенсійних внесків на суму 32000 грн. Платник податку є особою, що постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи.

11. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 15500 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального страхування України в обсязі 3500 грн; дохід від продажу успадкованої квартири, що належала платнику менше 3 років, у сумі 25000 дол. США; дохід від продажу двох автомобілів: перший – 5000 дол. США (дата продажу 01.12.2020); другий – 15000 дол. США (дата продажу 01.07.2020). Платник податку сплатив державні послуги, пов'язані з усиновленням дитини, на суму 15000 грн. Платник податку має 2 дітей віком до 18 років, один з дітей є інвалідом.

12. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 8400 грн на місяць (працював 12 місяців); суму на відрядження в обсязі 15500 грн, які були витрачені всі, але на суму 3500 грн платник не зміг надати документальні підтвердження витрат; дивіденди від компанії Укртелеком (Україна) у сумі 3000 грн; дохід від продажу квартири, що належала платнику менше 1 року, у сумі 25000 дол. США; дохід від продажу одного успадкованого автомобілю: 15000 дол. США. Платник податку сплатив за власне лікування (протезування зубів з використанням гальванопластики) до закладу охорони здоров'я 32000 грн. Платник податку має 3 дітей віком до 18 років.

13. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 16700 грн на місяць (працював 12 місяців); повернення суми

надміру сплачених грошових зобов'язань до бюджету у розмірі 7500 грн; дохід від продажу 100 акцій компанії Verizon Communications Inc. (США) за курсовою вартістю 52,99 дол. США за одну акцію (ціна придбання була 31,22 дол. США за одну акцію); дохід від продажу трьох автомобілів: перший – 13000 дол. США (дата продажу 01.02.2020); другий успадкований – 5000 дол. США (дата продажу 01.07.2020); третій – 5000 дол. США (дата продажу 01.09.2020). Платник податку пожертвував благодійному фонду 16000 грн.

14. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 15000 грн на місяць (працював 12 місяців); дохід від здачі в оренду квартири – 120000 грн; дохід від продажу успадкованого від батька дачного будинку у сумі 10000 дол. США (дата продажу 16.10.2020); дохід від продажу двох автомобілів: перший – 10000 дол. США (дата продажу 01.02.2020); другий успадкований від батька – 35000 дол. США (дата продажу 01.07.2020). Платник податку пожертвував благодійному фонду 16000 грн. Платник податку має 3 дітей віком до 18 років і є батьком-вдівцем.

15. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 7400 грн на місяць (працював 11 місяців); страхова виплата за договором довгострокового страхування життя у сумі 65000 грн; дивіденди від компанії Криворізький залізорудний комбінат (Україна) в сумі 12000 грн; отримав у спадщину від іноземця будівлю вартістю 300000 грн та автомобіль вартістю 15000 дол. США. Платник податку сплатив страховий платіж страховику-резиденту за договором довгострокового страхування життя свого сина 32000 грн. Платник податку має двох дітей-інвалідів.

16. Платник податку – одинока мати з двома дітьми до 18 років, один з дітей інвалід з дитинства. Впродовж року отримувала заробітну плату у розмірі 6000 грн на місяць. Отримала матеріальну допомогу на дітей у розмірі 4500 грн. За рішенням суду в результаті поділу спільної сумісної власності подружжя у зв'язку з розірванням шлюбу отримала квартиру вартістю 44000 дол. США. Отримала у спадщину від матері квартиру вартістю 15000 дол. США та від двоюрідного брата – колекцію картин оціночною вартістю 60000 грн.

17. Платник податку – пенсіонер, Герой України. Впродовж року отримав наступні види доходів: відповідно до умов цивільно-правового договору винагороду у сумі 10000 грн; заробітну плату у розмірі 13000 грн на місяць; безкоштовну путівку від профкому (вартість 10000 грн); повернення коштів з депозиту у сумі 700000 грн; пенсію у розмірі 5900 грн на місяць; відсотки за депозитами у сумі 10000 грн. Отримав у спадщину від друга з Польщі автомобіль вартістю 5000 дол. США.

18. Платник податку впродовж звітнього року отримав наступні доходи: заробітна плата 14000 грн на місяць (працював 12 місяців); проценти за ОВДП на суму 7800 грн; дохід від продажу квартири, що належала платнику понад 3 роки, у сумі 25000 дол. США (дата продажу 15.10.2022); дохід від продажу дачного будинку у сумі 10000 дол. США (дата продажу 16.10.2022); дохід від продажу двох автомобілів: перший – 10000 дол. США (дата продажу 01.02.2022); другий – 35000 дол. США (дата продажу 01.07.2022). Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за навчання свого друга 22000 грн, а також за стоматологічні послуги для себе – 30000 грн. Платник податку має 3 дітей віком до 18 років і є батьком-вдівцем.

19. Платник податку впродовж звітного року отримав наступні доходи: заробітна плата 7400 грн на місяць (працював 10 місяців); грошове утримання військовослужбовця в обсязі 30500 грн; дивіденди від компанії Amazon.com Inc (США) в сумі 1900 дол. США; отримав у спадщину від друга будівлю вартістю 300000 грн та автомобіль вартістю 15000 дол. США. Платник податку сплатив до закладу середньої освіти за навчання свого сина 32000 грн. Платник податку є особою, що постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи.

20. Платник податку впродовж звітного року отримав наступні доходи: заробітна плата 17800 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального страхування України в обсязі 13500 грн; відсотки від облігацій вітчизняної компанії в сумі 14000 грн. Платник сплатив до банку проценти за користування іпотечним житловим кредитом (для придбання квартири площею 120 кв.м) у сумі 75000 грн.

21. Платник податку впродовж звітного року отримав наступні доходи: заробітна плата 13000 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального страхування України в обсязі 13500 грн; відсотки від облігацій внутрішньої державної позики в сумі 5000 грн. Платник сплатив до банку проценти за користування іпотечним житловим кредитом (для придбання квартири площею 47 кв.м) у сумі 18000 грн.

22. Платник податку впродовж звітного року отримав наступні доходи: заробітна плата 7800 грн на місяць (працював 12 місяців); суму в обсязі 75500 грн, як частину майна при розірванні шлюбу; виплату за цивільно-правовим договором у сумі 2600 грн; дохід від продажу двох квартир, що належали платнику менше 1 року, у сумі 78000 євро. Платник податку сплатив за переобладнання власного автомобіля для використання у вигляді палива стиснутого газу 28000 грн. Платник податку має 2 дітей віком до 18 років та одну дитину-інваліда.

23. Платник податку, інвалід I групи, впродовж звітного року отримав наступні доходи: заробітна плата 6700 грн на місяць (працював 12 місяців); фінансову допомогу з Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в обсязі 13500 грн; дохід від продажу інтелектуальної власності – 75000 грн; отримав у подарунок від роботодавця автомобіль вартістю 10000 євро. Платник податку сплатив до закладу охорони здоров'я за лікування племінниці 30000 грн.

Схема нарахування/списання балів

Контрольна робота, що виконуються під час самостійної роботи, оцінюється у 40 балів:

- 1) 37 балів – зміст контрольної роботи;
 - 1.1) 1-ий блок завдання – максимально 7 балів;
 - 1.2) 2-ий блок завдання – 15 балів;
 - 1.3) 3-ій блок завдання – 15 балів;
- 2) 3 бали – оформлення контрольної роботи.

Бали знімаються:

- 1) за неохайне оформлення – до 3 балів;

- 2) за порушення графіку задачі – до 5 балів;
- 3) застарілі дані або неактуальні джерела – до 15 балів;
- 4) відсутність статистичної інформації в 1 блоці – до 3 балів;
- 5) відсутність аналізу або пропозицій у 1 блоці – до 3 балів;
- 6) відсутність заповненої звітності у блоці 2 та 3 – до 5 балів за кожне завдання;
- 7) помилки у розрахунку практичних завдань у блоці 2 та 3 – до 5 балів за кожне завдання;
- 8) помилки у заповненні податкової звітності у блоці 2 та 3 – до 2 балів за кожне завдання.

Інформаційне забезпечення

Для виконання завдань скористайтеся інформацією з наступних офіційних сайтів:

1. Податковий кодекс України : Закон від 02.12.2010 № 2755-VI із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.
2. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : Наказ від 28.01.2016 № 21 із змінами / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>.
3. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : Наказ від 31.12.2015 № 1307 із змінами / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#n24>.
4. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи : Наказ від 02.10.2015 № 859 із змінами / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15#Text>.
5. Наукова періодика України – простий пошук. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : веб-сайт. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=.
6. ResearchGate : веб-сайт. URL: <https://www.researchgate.net/about>.
7. SpringerLink : веб-сайт. URL: <https://link.springer.com/>.
8. Державна податкова служба України : веб-сайт. URL: <https://www.tax.gov.ua>.
9. Звітність. Державна казначейська служба України : веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>.
10. Міністерство фінансів України : веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
11. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.
12. European Commission. Eurostat : веб-сайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>.
13. World Bank Open Data : веб-сайт. URL: <https://data.worldbank.org/>.
14. IMF Data. International Monetary Fund : веб-сайт. URL: <https://data.imf.org/?sk=388dfa60-1d26-4ade-b505-a05a558d9a42>.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Контрольна робота, що виконується під час самостійної роботи, оцінюється у 40 балів: 37 балів – зміст контрольної роботи; 3 бали – оформлення контрольної роботи. 1-ий блок завдання – максимально 7 балів; 2-ий блок завдання – 15 балів; 3-ій блок завдання – 15 балів.

Впродовж практичних занять проводяться перевірки знань студентів шляхом бліц-опитування, вирішення задач за індивідуальним варіантом тощо.

Оцінка підсумкового семестрового контролю здобувачам вищої освіти виставляється без проведення підсумкової залікової роботи. Виставлення оцінки підсумкового семестрового контролю не передбачає обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти.

У зв'язку з відсутністю підсумкової залікової роботи з навчальної дисципліни «Податки та податкова система» не встановлюється мінімальна кількість балів.

Студент може отримати додаткові бали за наступні види активностей за тематикою навчальної дисципліни:

- написання тез доповіді на науково-практичну конференцію – 10 балів;
- публікації наукової статті у фаховому науковому виданні – 30 балів;
- участь у конкурсах, олімпіадах – 20 балів;
- участь у Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 30 балів.

Підсумковий семестровий контроль при проведенні семестрового оцінювання для дворівневої шкали (заліку)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Залік	Сума
Розділ 1										
T1-2	T3-4	T5	T 6-7	T 8-9	T 10-12		-	100	-	100
5	5	15	15	15	5	40				

T1, T2 ... T12 – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР ; із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
3. Податковий кодекс України : Закон від 02.12.2010 № 2755-VI із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.
4. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України : Постанова КМУ від 06.03.2019 № 227 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF>.
5. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08 липня 2010 р. № 2464-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
6. Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України : Постанова КМУ від 18.12.2018 № 1200 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2018-%D0%BF>.

Допоміжна література

7. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
8. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.
9. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
10. Крисоватий А. І., Василевська Г. В. Новітня парадигма преференційного оподаткування : монографія. К. : ЦУЛ, 2013. 260с.
11. Онисько С. М., Тофан І. М., Грицина О. В. Податкова система : підручник. Львів: «Магнолія 2006», 2013. 351с.
12. Податкова система : навчальний посібник / В. Г. Баранова та ін. ; за ред. В. Г. Баранової. Одеса : ВМВ, 2014. 344 с.
13. Податкова система : навчальний посібник / за заг. ред. В. Л. Андрущенко. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.
14. Stetsenko T., Nishcheretov O. Tax culture and tax morale: impact on tax compliance in Ukraine. *Social Economics*. 2021. Vol. 61. Pp. 83-91. DOI: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2021-61-08>.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Державна казначейська служба України : веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>.
2. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Державна податкова служба України : веб-сайт. URL: <https://www.tax.gov.ua/>.
4. Міністерство фінансів України : веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
5. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.
6. European Commission. Eurostat : веб-сайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>.
7. World Bank Open Data : веб-сайт. URL: <https://data.worldbank.org/>.

ДОДАТКИ

Зведена податкова накладна
Складена на операції, звільнені від оподаткування
Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини (вказується відповідний тип причини)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
31 грудня 2015 року N 1307
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 грудня 2022 року N 463)

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

Постачальник (продавець)

(найменування; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)

(індивідуальний податковий номер) (номер філії²) (податковий номер платника податку або серія (за наявності) та номер паспорта⁴) (код⁵)

Отримувач (покупець)

(дата складання) (порядковий номер)

(найменування; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)

(індивідуальний податковий номер) (номер філії²) (податковий номер платника податку³ або серія (за наявності) та номер паспорта⁴) (код⁵)

Розділ А	
I	Загальна сума коштів, що підлягають сплаті, з урахуванням податку на додану вартість
II	Загальна сума податку на додану вартість, у тому числі:
III	загальна сума податку на додану вартість за основою ставкою
IV	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 7 %
V	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 14 %
VI	Усього обсяги постачання за основою ставкою (код ставки 20)
VII	Усього обсяги постачання за ставкою 7 % (код ставки 7)
VIII	Усього обсяги постачання за ставкою 14 % (код ставки 14)
IX	Усього обсяги постачання при експорті товарів за ставкою 0 % (код ставки 901)
X	Усього обсяги постачання на митній території України за ставкою 0 % (код ставки 902)
XI	Усього обсяги операцій, звільнених від оподаткування (код ставки 903)
XII	Дані щодо зворотної (заставної) тари

Розділ Б												
N з/п	Опис (номенклатура) товарів/послуг продавця	Код		Кількість (об'єм, обсяг) (об'єм, обсяг)	Ціна постачання одиниці товару / послуги або максимальна роздрібна ціна товарів без урахування податку на додану вартість	Код ставки	Код пільги ⁷ без урахування податку на додану вартість	Обсяги постачання (база оподаткування) на додану вартість	Сума податку на додану вартість			
		товару згідно з УКТ ЗЕД	ознаки імпортованого товару ⁶							товару/послуги	умовне позначення (українське)	
1	2	3.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11
1												
2												
...												
99999												

Сума податку на додану вартість, нараховані (сплачені) у зв'язку з постачанням товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця.

Послдова (уповноважена) особа / фізична особа
(законний представник)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта)

¹ У порядку номері після символу "/" зазначається код 5 - у разі складання податкової накладної оператором інвестору за багатосторонньою угодою про розподіл продукції або код 6 - у разі складання податкової накладної для операцій з постачання товарів, базово оподаткування для яких встановлено максимальні роздрібні ціни.

² Значається у разі постачання/привдання товарів/послуг філією (структурним підрозділом), яка (який) фактично є від імені головного підприємства - платника податку стороною договору.

³ Ззначається податковий номер платника податку відповідно до Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 року N 1588, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2011 року за N 1562/20300 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 22 квітня 2014 року N 462).

⁴ Серією (за наявності) та номером паспорта означають громадян України, до паспортів яких внесена відмітка, що свідчить про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта.

⁵ Ззначається код ознаки джерела податкового номера відповідно до реєстру, якому належить податковий номер особи: 1 - Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ); 2 - Державний реєстр фізичних осіб - платників податків (ДРФО); 3 - реєстраційний (обліковий) номер платника податків, який призначається контролюючими органами (для платників податків, які не вкочені до ЄДРПОУ); 4 - серія (за наявності) та номер паспорта (для громадян України, до паспортів яких внесена відмітка, що свідчить про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта).

⁶ У випадку постачання товару, ввезеного на митну територію України, у графі 3.2 проставляється позначка "X".

⁷

01	ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	011	Звітна
		012	Звітна нова
02	Звітний (податковий) період	□ □ □ □ (рік)	□ □ (місяць)
03	Платник	_____	

від _____ № _____			
(повне найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)) платника податків згідно з реєстраційними документами, дата та номер договору (угоди))			
031	Податковий номер платника податку ¹ або серія (за наявності) та номер паспорта ²		_____
04	Індивідуальний податковий номер платника податку на додану вартість		
05	Податкова адреса	Поштовий індекс	□ □ □ □ □ □
	_____	Телефон	_____
	_____	Електронна адреса	_____

Декларація подається до _____
(найменування контролюючого органу, до якого подається звітність)

Код рядка	Код додатка	І. ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	Обсяги постачання (без податку на додану вартість)		Сума податку на додану вартість
			колонка А	колонка Б	
1		Операції на митній території України, що оподатковуються за основною ставкою та ставками 7 % і 14 %, крім ввезення товарів на митну територію України:	x	x	
1.1	Д1	операції, що оподатковуються за основною ставкою			
1.2	Д1	операції, що оподатковуються за ставкою 7 %			
1.3	Д1	операції, що оподатковуються за ставкою 14 %			
2		Операції з ввезення товарів за межі митної території України	x	x	
2.1		операції, що оподатковуються за нульовою ставкою		0	
2.2		операції, що звільнені від оподаткування		x	
3		Інші операції, що оподатковуються за нульовою ставкою		0	
4		Нараховано податкових зобов'язань відповідно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 розділу V Податкового кодексу України (далі – Кодекс) за операціями, що оподатковуються за:	x	x	
4.1	Д1, Д6	основною ставкою			
4.1.1	Д1, Д6	коригування податкових зобов'язань			
4.2	Д1, Д6	ставкою 7 %			
4.2.1	Д1, Д6	коригування податкових зобов'язань			
4.3	Д1, Д6	ставкою 14 %			
4.3.1	Д1, Д6	коригування податкових зобов'язань			
5	Д5	Операції, що не є об'єктом оподаткування, операції з постачання послуг за межами митної території України та послуг, місце постачання яких визначено відповідно до пунктів 186.2, 186.3 статті 186 розділу V Кодексу за межами митної території України, операції, які звільнені від оподаткування			x
5.1	Д5	у тому числі операції, що звільнені від оподаткування:			x
5.1.1		з рядка 5.1 сума коригування обсягів за такими операціями			x
6	Д1	Послуги, отримані від нерезидента, місце постачання яких визначено на митній території України, що оподатковуються за:	x	x	
6.1	Д1	основною ставкою			
6.2	Д1	ставкою 7 %			
7	Д1	Коригування податкових зобов'язань			
8		Коригування податкових зобов'язань у зв'язку з нецільовим використанням товарів, ввезених із застосуванням звільнення від податку на додану вартість (+)			
9		Усього податкових зобов'язань (сума значень рядків (1.1 + 1.2 + 1.3 + 4.1 + 4.1.1 (-/+)) + 4.2 + 4.2.1 (-/+) + 4.3 + 4.3.1 (-/+) + 6.1 (-/+) + 6.2 (-/+) + 7 (-/+) + 8) колонки Б)	x		

Код рядка	Код додатка	ІІ. ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ	Обсяги придбання (без податку на додану вартість)		Дозволений податковий кредит
			колонка А	колонка Б	
10		Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження, створення) товарів/послуг та необоротних активів на митній території України	x	x	
10.1	Д1	з основною ставкою			
10.2	Д1	зі ставкою 7 %			
10.3	Д1	зі ставкою 14 %			
10.4		з нульовою ставкою та/або без податку на додану вартість			x
11		Ввезені на митну територію України товари, необоротні активи	x	x	
11.1		з основною ставкою			
11.2		зі ставкою 7 %			
11.3		зі ставкою 14 %			
12		Погашені податкові векселі (підрозділ 3 розділу XX "Перехідні положення" Кодексу)			
13		Послуги, отримані від нерезидента, місце постачання яких знаходиться на митній території України	x	x	
13.1	Д1	з основною ставкою			
13.2	Д1	зі ставкою 7 %			
14	Д1	Коригування податкового кредиту			
15	Д6	Коригування податкового кредиту у зв'язку з перерахунком частки використання необоротних активів, придбаних до 01 липня 2015 року, в оподатковуваних операціях			
16		Від'ємне значення, що включається до складу податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду:	x		
16.1		значення рядка 21 попереднього звітного (податкового) періоду	x		
16.2		збільшено/зменшено залишок від'ємного значення за результатами поданих уточнюючих розрахунків*	x		
16.3		збільшено/зменшено залишок від'ємного значення за результатами перевірки контролюючого органу*	x		
17		Усього податкового кредиту (сума значень рядків (10.1 + 10.2 + 10.3 + 11.1 + 11.2 + 11.3 + 12 + 13.1 (-/+) + 13.2 (-/+) + 14 (-/+) + 15 (-/+) + 16 (-/+) колонки Б)	x		

Код рядка	Код додатка	III. РОЗРАХУНКИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД		Сума податку на додану вартість
18		Позитивне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (рядок 9 - рядок 17 декларації) (позитивне значення), яке сплачується до державного бюджету		
19		Від'ємне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (рядок 17 - рядок 9 декларації) (позитивне значення)		
19.1		з рядка 19 сума перевищення від'ємного значення над сумою, обчислену відповідно до пункту 200 ¹ .3 статті 200 ¹ розділу V Кодексу на момент подання податкової декларації	сума, обчислена відповідно до пункту 200 ¹ .3 статті 200 ¹ розділу V Кодексу на момент подання податкової декларації	
20		Сума від'ємного значення, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200 ¹ .3 статті 200 ¹ розділу V Кодексу на момент подання податкової декларації (рядок 19 - рядок 19.1), яка:		
20.1		зареховується у зменшення суми податкового боргу з податку на додану вартість		
20.2	Д3, Д4	підлягає бюджетному відшкодуванню (рядок 20.2.1 + рядок 20.2.2) (рядок 3 Д3);		
20.2.1		на рахунок платника у банку/небанківському надавачу платіжних послуг		
20.2.2		у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету		
20.3		зареховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (рядок 20 - рядок 20.1 - рядок 20.2)		
21	Д2	Сума від'ємного значення, що зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (рядок 19.1 + рядок 20.3 декларації) (переноситься до рядка 16.1 декларації наступного звітного (податкового) періоду)		

Відмітка про подання за останній звітний (податковий) період у разі анулювання реєстрації платником податку

Відмітка про застосування касового методу податкового обліку

Відмітка про подання до декларації:	
	відомостей про суми податку на додану вартість, зазначених у податкових накладних/розрахунках коригування до податкових накладних, не зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, та про податковий кредит з урахуванням його коригування (Д1) (додаток 1)
	довідки про суму від'ємного значення звітного (податкового) періоду, яка зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (Д2) (додаток 2)
	розрахунку суми бюджетного відшкодування (Д3) (додаток 3)
	заяви про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми коштів на рахунок у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника податку та/або врахування реєстраційної суми платника податку, що реорганізується, в обрахунок реєстраційної суми правонаступника (Д4) (додаток 4)
	розрахунку сум податку на додану вартість, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, та/або показників, відповідно до яких підприємства (організації) належать до підприємства (організації) осіб з інвалідністю, та окремих показників, визначених пунктом 68 підрозділу 10 розділу XX "Перехідні положення" Кодексу (Д5) (додаток 5)
	розрахунку (перерахунку) частки використання товарів/послуг, необоротних активів в оподатковуваних операціях (Д6) (додаток 6)
	заяви про допущення продавцем товарів/послуг помилки при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної та/або розрахунку коригування (Д7) та відповідних документів
	повідомлення про делегування філіям (структурним підрозділам) права складання податкових накладних та розрахунків коригування (додаток 1 до Порядку)
шт.	оригінали митних декларацій (у разі якщо митне оформлення товарів, вивезених за межі митної території України, здійснювалося не з використанням електронної митної декларації)
	доповнення (за довільною формою) відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II Кодексу:

* Збільшено/зменшено залишок від'ємного значення за результатами перевірки контролюючого органу на підставі податкового повідомлення-рішення та/або уточнюючого розрахунку:

Дата	Номер	Сума, грн (+/-)

Дата подання

Наведена інформація є повною і достовірною.

Керівник (уповноважена особа) / фізична особа (законний представник)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта²

Головний бухгалтер (особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта²

¹ Зазначається код за ЄДРПОУ платника податку або реєстраційний (обліковий) номер платника податків, який присвоюється контролюючими органами, або реєстраційний номер облікової картки платника податків – фізичної особи.

² Серію (за наявності) та номер паспорта зазначають громадяни України, до паспортів яких внесена відмітка, що свідчить про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта.

Директор Департаменту податкової політики

Віктор ОВЧАРЕНКО

ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ
ПРО МАЙНОВИЙ СТАН І ДОХОДИ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1	Тип декларації: ☐ Звітна ☐ Звітна нова ☐ Уточнююча	2	Звітний (податковий) період: ☐ ☐ ☐ ☐ рік	Звітний (податковий) період, що уточнюється: ☐ ☐ ☐ ☐ рік
1.1	☐ довідкова ¹	2.1	☐ ☐ місяць ²	☐ ☐ місяць ²
		2.2	Ресстраційний номер документа, який уточнюється ³	<input type="text"/>

Інформація про платника податку

3	Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) платника податку: Ресстраційний номер облікової картки платника податку або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
4	Податкова адреса (місце проживання) платника податку: Область: _____ Район: _____ Місто (селище, село): _____ Вулиця: _____ Номер будинку: _____ Корпус: _____ Номер квартири: _____	Поштовий індекс: _____ Контактні телефони: ⁴ _____ Електронна адреса: ⁴ _____

5	Найменування контролюючого органу, до якого подається декларація: _____
---	--

6	Резидентський статус платника податку: ☐ резидент ☐ нерезидент	7	Декларація заповнена: ☐ самостійно платником податку ☐ уповноваженою на це особою
---	---	---	--

8	Категорія платника: ☐ громадянин ☐ особа, яка заявляє право на податкову знижку ☐ особа, яка провадить незалежну професійну діяльність / член фермерського господарства ☐ підприємець ☐ <small>особа, стосовно якої проведено ресстрацію припинення підприємницької або незалежної - професійної діяльності / втрачено статус члена фермерського господарства або закінчено термін дії договору про добровільну участь протягом звітного року / особа, яка виїжджає за кордон на постійне місце проживання⁵</small>
---	--

Інформація про особу, уповноважену на заповнення декларації

9	Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) уповноваженої особи: Ресстраційний номер облікової картки платника податку уповноваженої особи або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
---	--	---

Код рядка	II. ДОХОДИ, ЯКІ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО РІЧНОГО ОПОДАТКОВУВАНОВОГО ДОХОДУ	Сума доходів (грн, коп.)	Сума податку/збору (грн, коп.)			
			утриманого (сплаченого) податковим агентом		що підлягає сплаті самостійно	
			податок на доходи фізичних осіб	військовий збір	податок на доходи фізичних осіб	військовий збір
1	2	3	4	5	6	7
10	Загальна сума доходів, які включаються до загального річного оподаткованого доходу, в тому числі (рядок 10.1 + рядок 10.2 + рядок 10.3 + рядок 10.4 + рядок 10.5 + рядок 10.6 + рядок 10.7 + рядок 10.8 + рядок 10.9 + рядок 10.10 + рядок 10.11 + рядок 10.12 + рядок 10.13 + рядок 10.14 + рядок 10.15):					
10.1	Дохід, нарахований (виплачений, наданий) у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, які нараховані (виплачені, надані) відповідно до умов трудового договору (контракту)					
10.2	Дохід, нарахований (виплачений, наданий) у формі винагород та інших виплат відповідно до умов цивільно-правового характеру					
10.3	Дохід, нарахований (виплачений, наданий) спеціалісту резидента Дія Сіті у вигляді заробітної плати чи винагороди, що нараховується (виплачується, надається) платнику податку у зв'язку з трудовими відносинами чи у зв'язку з виконанням гіг-контракту					
10.4	Дохід, отриманий у вигляді дивідендів, крім сум дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, нарахованих нерезидентами, та дивідендів, що не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу					

10.5	Доходи від операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого та/або нерухомого майна та/або іншого майна, визначеного у статті 172 розділу IV Податкового кодексу України (додаток Ф4)				
10.6	Дохід від надання майна в лізинг, оренду (суборенду, емфітевзис), житловий найм (піднайм) ⁶ , у тому числі:				
10.6.1	дохід, отриманий від фізичної особи - платника податку (орендаря), який не є податковим агентом, за оренду (суборенду, емфітевзис) земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених у натурі (на місцевості)	x	x		
10.7	Доходи, отримані від продажу власної сільськогосподарської продукції, що вирощена, відгодована, виловлена, зібрана, виготовлена, вироблена, оброблена та/або перероблена безпосередньо фізичною особою на земельних ділянках, перелік яких визначений пунктом 165.1.24 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України, та які підлягають оподаткуванню				
10.8	Інвестиційний прибуток (додаток Ф1)				
10.9	Вартість успадкованого чи отриманого у дарунок майна				
10.10	Доходи, отримані з джерел за межами України ⁷ (_____ , _____)*	x	x		
10.11	Чистий оподатковуваний дохід, отриманий фізичною особою - підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування (додаток Ф2)	x	x		
10.12	Чистий оподатковуваний дохід, отриманий фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (додаток Ф2)	x	x		
10.13	Інші доходи, у тому числі:				
10.13.1	у вигляді додаткового блага (прощений (анульований) борг за кредитом, що отриманий на придбання житла (іпотечний кредит))				
10.14	Частина прибутку контрольованої іноземної компанії (додаток(и) КИК) ⁸	x	x		
10.15	Доходи, отримані у зв'язку з розподілом прибутку або його частини утворення без статусу юридичної особи, створене на підставі правочину або зареєстроване відповідно до законодавства іноземної держави (території) без створення юридичної особи (партнерство, траст, фонд), яке не є контрольованою іноземною компанією та відповідає вимогам підпункту 170.11 ¹ .1 пункту 170.11 ¹ статті 170 розділу IV Податкового кодексу України	x	x		

* Назва країни, з якої отримано іноземні доходи, та назва валюти.

Код рядка	III. ДОХОДИ, ЯКІ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО РІЧНОГО ОПОДАТКОВУВАНОВОГО ДОХОДУ	Сума доходів (грн, коп.)
1	2	3
11	Доходи, які не включаються до розрахунку загального річного оподатковуваного доходу, у тому числі: (рядок 11.1 + рядок 11.2 + рядок 11.3)	
11.1	Доходи, отримані від провадження господарської діяльності за спрощеною системою оподаткування протягом звітного (податкового) року	
11.2	Доходи від операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого та/або нерухомого майна (додаток Ф 4)	
11.3	Інші доходи, що не підлягають оподаткуванню	
Код рядка	IV. ЗАГАЛЬНА СУМА РІЧНОГО ДОХОДУ	Сума доходів (грн, коп.)
12	Загальна сума річного доходу (рядок 10 + рядок 11)	

Код рядка	V. ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ / ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ	Сума (грн, коп.)
13	Загальна сума податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб (графа 6 рядка 10)	
14	Сума позитивного значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок (графа 3 рядка 03 розділу II додатку МПЗ)	
15	Сума податку на доходи фізичних осіб позитивного значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок, сплаченого за місцезнаходженням земельної(х) ділянки(ок), відмінним від податкової адреси платника податку	
16	Сума податку, на яку зменшуються податкові зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб у зв'язку з використанням права на податкову знижку (рядок 10 та/або рядок 19 додатка Ф3)	
17	Сума податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню у разі невчинення нотаріальної дії щодо посвідчення договору купівлі-продажу, міни об'єкта нерухомості відповідно до пункту 172.6 статті 172 розділу IV Податкового кодексу України	
18	Сума податків, сплачених за кордоном, на яку зменшується сума річного податкового зобов'язання згідно з підпунктом 170.11.2 пункту 170.11 статті 170 розділу IV Податкового кодексу України (але не більше ніж значення рядка 13)	

19	Сума податку з доходів, отриманих від фізичної особи - платника податку (орендаря), який не є податковим агентом, за оренду (суборенду, емфітевзис) земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених у натурі (на місцевості), які розташовані за місцезнаходженням, відмінним від податкової адреси платника податку (орендодавця) (графа 6 рядка 10.6.1)	
20	Розрахунки з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб:	x
20.1	Сума податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб, що підлягає сплаті до бюджету самостійно платником податків за результатами звітного (податкового) року (додатне значення (рядок 13 – рядок 16 – рядок 17 – рядок 18 – рядок 19))	
20.2	Сума податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню з бюджету за результатами звітного (податкового) року (від'ємне значення (від'ємне значення (рядок 13 – рядок 16 – рядок 17 – рядок 18) (значення вказується без знака «-»))	
20.3	Сума податку на доходи фізичних осіб у вигляді мінімального податкового зобов'язання, що підлягає сплаті фізичними особами, які здійснюють підприємницьку діяльність за результатами звітного (податкового) року (додатне значення (рядок 14 - рядок 15))	
21	Розрахунки з бюджетом із військового збору:	x
21.1	Сума податкових зобов'язань з військового збору, що підлягає сплаті до бюджету самостійно платником податків за результатами звітного (податкового) року (графа 7 рядка 10)	
22	Розрахунки з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	x
22.1	Сума зобов'язань з єдиного внеску, що підлягає обов'язковій сплаті самостійно визначену платником податків за результатами звітного (податкового) року (графа 6 рядка Усього додатку ССВ1)	

Код рядка	VI. РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК У ПОПЕРЕДНІХ ЗВІТНИХ ПЕРІОДАХ	Сума (грн, коп.)			
		мінімальне податкове зобов'язання	єдиний соціальний внесок	податок на доходи фізичних осіб	військовий збір
23	Сума податку та/або збору, які підлягали перерахуванню до бюджету або поверненню, за даними звітного (податкового) періоду, в якому виявлена помилка				
24	Уточнені суми податкових зобов'язань або сума до повернення за звітний (податковий) період, у якому виявлена помилка				
25	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:	x			
25.1	Збільшення суми, яка підлягала перерахуванню до бюджету (рядок 24 - рядок 23, якщо рядок 24 > рядка 23)				
25.2	Зменшення суми, яка підлягала перерахуванню до бюджету ((рядок 24 - рядок 23, якщо рядок 24 < рядка 23)) (значення вказується без знака "-")				
26	Сума штрафу, яка нарахована платником податку самостійно у зв'язку з виправленням помилки, __ % (рядок 25.1 × 3 або 5%) за заниження податкового зобов'язання		x		
27	Сума пені, яка нарахована платником податку самостійно відповідно до статті 129 Податкового кодексу України або статті 25 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування"				

VII. Реквізити банківського рахунку або небанківського надавача платіжних послуг для перерахування коштів у разі повернення надміру утриманих (сплачених) сум податку під час застосування права на податкову знижку:

Номер рахунку: UA

Найменування банку: _____

Ідентифікаційний код банку або небанківського надавача платіжних послуг:

VIII. ВІДОМОСТІ ПРО ВЛАСНЕ НЕРУХОМЕ (РУХОМЕ) МАЙНО ТА/АБО МАЙНО, ЯКЕ НАДАЄТЬСЯ В ОРЕНДУ (СУБОРЕНДУ)

Код рядка	Категорії об'єктів **	Місцезнаходження об'єкта нерухомого майна (країна, адреса) або марка (модель) рухомого майна	Рік набуття у власність / рік випуску (для рухомого майна)	Загальна площа нерухомого майна (кв. м)	Частка в загальній площі нерухомого майна	Відмітка про надання майна в оренду (суборенду, емфітевзис), житловий найм (піднайм) ***
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						
3						

** КАТЕГОРІЇ ОБ'ЄКТІВ : 1 - земельні ділянки (крім ділянок сільськогосподарських угідь); 2 - житлові будинки; 3 - квартири; 4 - садові (дачні) будинки; 5 - гаражі; 6 - водойми; 7 - автомобілі легкові; 8 - автомобілі вантажні (спеціальні); 9 - водні транспортні засоби; 10 - повітряні судна; 11 - мотоцикли (мопеди); 12 - земельні ділянки, віднесені до сільськогосподарських угідь; 13 - інше нерухоме (рухоме) майно.

*** Під час заповнення вказується позначка (x).

Доповнення до податкової декларації довільної форми (заповнюється і подається відповідно до пункту 46.4 статті 46 розділу II Податкового кодексу України)		Кількість додатків
N з/п	Зміст доповнення	
Доповнення до податкової декларації довільної форми (подається відповідно до підпункту "д" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 розділу IV Податкового кодексу України)		Кількість додатків

№ з/п	Зміст доповнення	
Доповнення до податкової декларації довільної форми (заповнюється і подається відповідно до підпункту 166.2.2 пункту 166.2 статті 166, пунктів 170.13, 170.13 ¹ статті 170, пункту 172.2 статті 172 та пункту 176.1 статті 176 розділу IV Податкового кодексу України)		Кількість додатків
№ з/п	Зміст доповнення	

Додатки до декларації

(потрібне зазначити):

Ф1 Ф2 Ф3 Ф4 КІК⁸ МПЗ ЄСВ1 ЄСВ2⁹ ЄСВ3⁹

Дата подання декларації:

. .

Інформація, наведена в декларації, додатках і доповненнях до декларації, є достовірною.

Фізична особа - платник податку

або уповноважена особа

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я та прізвище)

¹ Заповнюється у разі подання додатку ЄСВ1 з позначкою "призначення пенсії" або "призначення матеріального забезпечення, страхових виплат", або додатку ЄСВ2 або додатку ЄСВ3

² Заповнюється у разі подання фізичною особою, стосовно якої проведено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця за її рішенням або яка припиняє незалежну професійну діяльність, або якою втрачено статус члена фермерського господарства згідно із реєстром страхувальників, або у якій закінчено строк дії договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, або яка за результатами проведеної документальної перевірки збільшує або зменшує зобов'язання з єдиного внеску, та зазначається арабськими цифрами від 1 до 12 номер календарного місяця та у рядку 2 заголовної частини декларації рік, в якому проведено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності або подано заяву про припинення незалежної професійної діяльності, або подано заяву про зняття з обліку платника єдиного внеску, або закінчено дію договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, або в якому подається така декларація у випадку збільшення або зменшення сум зобов'язань по єдиному внеску за результатами проведеної документальної перевірки. Також заповнюється особами, які зазначили тип форми "призначення пенсії" або "призначення матеріального забезпечення, страхових виплат" у додатку ЄСВ1, та зазначається арабськими цифрами від 1 до 12 номер календарного місяця та у рядку 2 заголовної частини декларації рік, в якому подається декларація.

³ Заповнюється у разі подання декларації з позначкою "уточнююча" та зазначається реєстраційний номер документа, який уточнюється, (за наявності інформації)

⁴ Заповнюється за бажанням платника податку.

⁵ Заповнюється у разі подання фізичною особою, стосовно якої проведено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця за її рішенням або яка припиняє незалежну професійну діяльність, або якою втрачено статус члена фермерського господарства згідно із реєстром страхувальників, або у якій закінчено строк дії договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, або особою, яка виїжджає за кордон на постійне місце проживання, та подає у поточному році до контролюючого органу податкову декларацію відповідно до пункту 179.3 статті 179 розділу IV Податкового кодексу України

⁶ У разі отримання таких доходів заповнюється графа 7 розділу відомостей про власне нерухоме (рухоме) майно та/або майно, яке надається в оренду (суборенду).

⁷ Перераховуються у гривні за курсом валюти, що встановлений Національним банком України на момент нарахування (отримання) таких доходів.

⁸ Заповнюється відповідно до пунктів 170.13, 170.13¹ статті 170 розділу IV Податкового кодексу України та проставляється кількість поданих додатків "КІК" за їх наявності.

⁹ Зазначається кількість додатків, оскільки до декларації може бути подано кілька розрахунків сум добровільних внесків, передбачених договором про добровільну участь, або збільшення або зменшення сум зобов'язань з єдиного внеску за результатами проведеної документальної перевірки

Ця частина декларації заповнюється посадовими особами контролюючого органу

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності " " 20__ року

(посадова особа контролюючого органу (підпис, ініціали та прізвище))

За результатами камеральної перевірки декларації (потрібне позначити):

порушень (помилку) не виявлено

складено акт від " " 20__ року N _____

(посадова особа контролюючого органу (підпис, ініціали та прізвище))

" " 20__ року

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА**

Економічний факультет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни:

«Податки та податкова система»

Виконавець:

Харків 20__

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Стеценко Тетяна Володимирівна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ
РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКИ ТА
ПОДАТКОВА СИСТЕМА» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 07
«УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ
072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ
ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

В авторській редакції

Підписано до розміщення 16.04.2024. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 4,38. Обсяг 1,96 Мб. Зам. № 78/24.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009

Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна